

1. Obrazloženje

U V O D

Prostorni plan uređenja Općine Sračinec (u nastavku teksta: osnovni Plan) donesen je 23. prosinca 2002. godine i objavljen je u „Službenom vjesniku Varaždinske županije“, br. 29/02..

Osnovni razlozi izrade Izmjena i dopuna PPUO-a proizlaze iz iskazane potrebe:

- definiranja novih granica građevinskog područja sa redefiniranjem veličina i namjena rezerviranih zona unutar istog
- određenja prema izgradnji izvan definiranog građevinskog područja
- redefiniranja uvjeta izgradnje unutar i izvan građevinskog područja
- usklađenja prostorno-planskog dokumenta s novom zakonskom regulativom i u međuvremenu donesenim pravilnicima i odlukama

Kroz postupak Izmjena i dopuna PPUO-a izvršeno je slijedeće:

- uslijed primjene novog digitalnog katastra izrađeni su novi kartografski prilozi kao osnova za unošenje izmjena i dopuna
- cjelokupno evidentiranje i utvrđivanje činjeničnog stanja glede korištenja i izgrađenosti u prostoru na području Općine primjenom digitalnog katastra, digitalnog orto-foto plana i obilaska terena
- proširenje i prenamjena građevinskog područja prema prijedlozima prikupljenim do početka izrade, odnosno tijekom izrade Izmjena i dopuna
- redefiniranje cjelokupnog građevinskog područja prema novoj zakonskoj regulativi
- definiranje zatečene izgradnje izvan građevinskog područja
- redefiniranje i noveliranje podataka prema novoj zakonskoj regulativi (prirodne vrijednosti, područje gospodarenja otpadom)
- noveliranje podataka o infrastrukturi
- korekcije i dopune tekstualnog dijela Plana, noveliranje Odredbi za provođenje i izrada novih kartografskih priloga

Slijedom svega ove Izmjene i dopune obuhvaćaju slijedeće:

A) redefiniranje građevinskih područja planiranih osnovnim Planom:

- građevinskog područja - zona mješovite, pretežito stambene namjene u oba naselja
- smanjenje gospodarske zone poslovne namjene u naselju Sračinec – otkupna stanica šećerne repe i poljoprivredna trgovina,
- smanjenje zone centralnih/društvenih sadržaja za potrebe osnovne škole u naselju Sračinec i naselju Svibovec Podravski
- proširenje zone groblja u naselju Sračinec
- redefiniranje namjena i veličina zona rezerviranih namjena unutar građevinskog područja: zona zelenila – zona sporta i rekreatcije (naselje Sračinec), zona društvenih sadržaja – zona sporta i rekreatcije (naselje Sračinec), zona groblja – zona sporta i rekreatcije (naselje Svibovec Podravski)

B) definiranje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja:

- proširenje gospodarske zone (proizvodne namjene) u naselju Sračinec i definiranje iste kao izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
- definiranje novih gospodarskih zona u naselju Sračinec
- definiranje nove gospodarske zone u naselju Svibovec Podravski na području napuštenog i devastiranog kompleksa stočne farme
- izuzimanje postojeće zone sportsko-rekreacijske namjene u sklopu naselja Sračinec u izdvojeno građevinsko područje izvan naselja
- planiranje nove zone sportsko - rekreativske namjene kao sanacije po završetku eksploatacije na eksploatacijskom polju „Turnišće“

C) određenje prema izgradnji izvan građevinskog područja

- smanjenje granice eksploatacijskog polja „Turnišće“, s eksploatacijom šljunka i planiranim betonarom u naselju Sračinec, prema važećem Rješenju nadležne službe
- ucrtavanje poljoprivrednih gospodarstava i životinjskih farmi, kao izgrađenih struktura izvan građevinskog područja, za koje se planira zadržavanje u prostoru
- definiranje zatečene izgradnje izvan građevinskog područja
- ucrtavanje zone/lokacije reciklažnog dvorišta i odlagališta građevinskog otpada u naselju Sračinec
- ucrtavanje zone/lokacije reciklažnog dvorišta za komunalni otpad u naselju Sračinec

D) noveliranje sljedećih područja:

- korekcija i dopuna tabličnih pokazatelja vezanih uz brojčani iskaz građevinskog područja svih proširenja i usklađenja/korekcija građevinskog područja, kao i zatečene izgradnje izvan građevinskog područja
- noveliranje područja prirodnih vrijednosti u kompletnom tekstualnom i grafičkom dijelu
- noveliranje i planiranje infrastrukture (planiranje i realizacija telekomunikacija prema II Izmjenama i dopunama PPŽ-a, područje odvodnje)
- noveliranje i usklađivanje područja gospodarenja otpadom s novom zakonskom regulativom, u kompletnom tekstualnom dijelu
- brisanje zone posebne namjene, u sklopu zaštitnih zona za bivše vojno strelište „Prelogi“, sa zonama zabranjene i ograničene izgradnje

E) izmjenu i dopunu Odredbi za provođenje (prvenstveno za):

- izgradnju u izdvojenim građevinskim područjima izvan naselja
- izgradnju izvan građevinskih područja u vidu izgrađenih struktura izvan građevinskog područja
- dopunu uvjeta koji se odnose na smještavanje gospodarskih djelatnosti (građevinska područja unutar naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja)
- redefiniranje uvjeta za izgradnju građevina sportsko-rekreacijskih i turističko-ugostiteljskih namjena (građevinska područja unutar naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja)
- definiranje uvjeta za uzgoj životinja unutar građevinskog područja naselja, te redefiniranje uvjeta za izgradnju građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje, osobito građevina za uzgoj i tov životinja izvan naselja (odnos

- prema postojećim građevinama), kao i uvođenje zabrane svake nove izgradnje takvih građevina
- utvrđivanje potrebe izrade detaljnijih planova (UPU) za neizgrađeno i neuređeno građevinsko područje veće od 5000 m² (uz zadržavanje postojećih DPU i UPU)

Svi pobrojeni elementi, odgovarajuće su obrađeni u tekstuallnom dijelu Izmjena i dopuna Plana (tekstualno obrazloženje i Odredbe za provođenje), te su usklađeni sa grafičkim dijelom (svi kartografski prikazi).

Tekstualni (tekstualno obrazloženje i Odredbe za provođenje) i grafički dijelovi osnovnog Plana koji se odnose na problematiku obrađenu ovim Izmjenama i dopunama Plana, a koji su suprotni ovim Izmjenama i dopunama, neće se primjenjivati donošenjem ovih Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Sračinec.

Izmjeni i dopuni Plana prišlo se temeljem Odluke o izradi Izmjena i dopuna Prostornog plana uređenja Općine Sračinec ("Službeni vjesnik Varaždinske županije", br. 30/08.).

Izmjene i dopune Plana izrađene su u skladu s Prostornim planom Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br.8/00., 29/06. i 16/09.), Zakonom o prostornom uređenju i gradnji („Narodne novine“, br. 76/07. i 38/09.), te Pravilnikom o sadržaju, mjerilima kartografskih prikaza, obveznim prostornim pokazateljima i standardu elaborata prostornih planova ("Narodne novine", br. 106/98., 39/04., 45/04. – ispr. i 163/04.) u mjeri prilagođenoj Izmjenama i dopunama Plana, kao i ostalim propisima bitnim za izradu prostornih planova.

1. POLAZIŠTA

1.1.3. Planski pokazatelji i obveze iz dokumenata prostornog uređenja šireg područja i ocjena postojećih prostornih planova

Ocjena postojećeg osnovnog prostornog plana PPUO Sračinec i ocjena oblikovanja građevinskog područja

Prostornim planom uređenja Općine Sračinec bila su utvrđena građevinska područja naselja sa sistematizacijom namjena površina, površine određenih namjena izvan naselja, te neizgrađene površine izvan naselja.

Prilikom oblikovanja građevinskog područja određen je njegov izgrađeni i neizgrađeni dio, te je prikazan na kartografskom prikazu br.1.: *Korištenje i namjena površina* u mjerilu 1:25 000.

Definirana građevinska područja bila su namijenjena za razvoj i uređenje naselja s mješovitom, pretežito stambenom namjenom i definiranim pojedinim zonama za određene rezervirane namjene: centralne funkcije, zelenilo, groblja, poslovnu namjenu, proizvodnu namjenu i sportsko-rekreacijsku namjenu. Unutar mješovite, pretežito stambene namjene bila je moguća i izgradnja objekata povremenog stanovanja, uz poštivanje odgovarajućeg seta odredbi za provođenje kojima se regulirala gradnja.

Osnovnim planom planirana je i omogućena gradnja izgrađenih struktura izvan građevinskog područja, pod kojima se podrazumijevala gradnja građevina u funkciji poljoprivrednih djelatnosti, građevina infrastrukturnih sustava i definiranje površina za istraživanje i iskorištavanje mineralnih sirovina.

Osnovnim Planom, u skladu s gore navedenim, prikazana je izgradnja unutar definiranih građevinskih područja, te samo neke od dozvoljenih izgrađenih struktura izvan građevinskog područja (eksploracija), dok ostale građevine koje su Planom bile dozvoljene izvan građevinskog područja nisu bile evidentirane kroz kartografske priloge.

U vremenu nakon donošenja osnovnog PPUO-a, Županija je pribavila suvremenije podloge, orto-foto podloge u boji za područje Županije u mjerilu 1 : 5000. Te podloge sadrže za sada najazurnije stanje u prostoru, mada potječe iz 2002. godine. Također je izrađen i digitalni katastar, pa je svrhovito sve osnovnim Planom definirano građevinsko područje naselja i postojeću izgradnju izvan građevinskog područja provjeriti u odnosu na raspoložive najazurnije podloge, ali i stvarne namjene i činjenično stanje, te ih po potrebi korigirati i uskladiti, a sve uz primjenu odrednica novog Zakona o prostornom uređenju i gradnji.

Slijedom iznijetog proizlazi potreba za sveobuhvatnim analiziranjem svog građevinskog područja u svrhu:

1. preoblikovanja, tj. proširenja ili smanjenja, i prenamjene građevinskog područja naselja (zona zelenila - zona sporta i rekreacije; zona centralnih funkcija - zona sporta i rekreacije; zona groblja - zona sporta i rekreacije),
2. uvodenja izdvojenog građevinskog područja izvan naselja bez funkcije stanovanja,
3. evidentiranja izgradnje izvan definiranog građevinskog područja i određenje iste kao:

- a. dozvoljene gradnje izvan građevinskog područja
- b. zatečene izgradnje izvan građevinskog područja.

Za oba naselja Općine iskazana je potreba proširenja građevinskog područja kroz zahtjeve pojedinaca, grupe građana ili same JLS.

Svi zahtjevi zaprimljeni u postupku Izmjena i dopuna analizirani su od strane stručnog izrađivača i Komisije za komunalne djelatnosti Općine Sračinec, koju je Općina osnovala u svrhu određenja i zauzimanja stavova po pitanju realnih potreba glede daljnog prostornog širenja i svekolikog razvoja Općine.

Glede *rezerviranih zona namjene unutar građevinskog područja naselja*, obzirom na namjenu i veličinu zona, ukazala se potreba za preoblikovanjem i prenamjenom istih, tako da se ovim Izmjenama i dopunama korigiraju rezervirane zone namjena u oba naselja, a sve u skladu sa stvarnim potrebama i planovima Općine.

U naselju Svibovec Podravski rezervirane zone namjena unutar građevinskog područja, s obzirom na svoju rezerviranu namjenu prema osnovnom Planu, ostaju nepromijenjene, ali glede definiranih veličina i prostora koji im je namijenjen, potrebno je izvršiti izmjene i dopune.

Potrebno je proširiti zonu sporta i rekreacije prema jugu, na dio područja koje je osnovnim Planom definirano kao zona groblja. Ova izmjena i dopuna rezultira stanjem na terenu, odnosno deniveliranošću terena, i procjenom JLS-a da je u tom dijelu realnije širenje i izgradnja pratećih građevina za potrebe sporta i rekreacije.

Zonu groblja, osim u sjevernom dijelu prema zoni sporta i rekreacije, potrebno je smanjiti i u njenom zapadnom dijelu u smislu da se izuzme kao rezervirana zona u dijelu zapadno od prometnici. Naime, kako i u istočnom dijelu od prometnice ima dovoljno slobodnog prostora za proširenje groblja, nije s prostorno-planskog aspekta primjereno groblje planirati na način da je isto podvojeno mjesnom prometnicom.

Zonu područja centralnih funkcija, područje uz školu, potrebno je smanjiti u njenom sjeverozapadnom dijelu na način da se iz iste izuzme područje neprimjereno za izgradnju, te u istočnom dijelu u vidu općeg smanjenja granice građevinskog područja naselja.

Glede rezerviranih zona namjene unutar građevinskog područja naselja Sračinec postoji potreba prenamjene zona i u vidu korekcija glede definiranih namjena i glede osnovnim Planom definiranih veličina istih.

Iskazana je potreba prenamjene zapadnog dijela zone zelenila u sjevernom dijelu naselja u zonu sporta i rekreacije s mogućnošću izgradnje pratećih građevina u skladu s novo definiranom namjenom.

Glede zona područja centralnih funkcija, potrebno je izvršiti proširenje i prenamjenu iste u zonu sporta i rekreacije s mogućnošću izgradnje pratećih građevina u skladu s novo definiranom namjenom u istočnom dijelu naselja uz DC 2; smanjiti predmetnu zonu u sklopu koje je izgrađena škola u njenom sjevernom dijelu; te istu u zapadnom dijelu naselja prenamijeniti u njenom južnom dijelu u zonu sporta i rekreacije na koju se i nadovezuje.

Za centralni dio naselja uz DC 2, sa crkvom i općinskom zgradom potrebno je definirati područje nove zone centralnih sadržaja.

U skladu s ukazanim potrebama potrebno je predvidjeti prostor za proširenje postojeće zone groblja.

Glede gospodarskih zona, iskazana je namjera JLS-a da se zona isključivo poslovne namjene definira samo u granicama sada zaposjednutog područja, što znači da je za istom iskazana potreba smanjena građevinskog područja.

Za zonu isključivo proizvodne namjene iskazana je potreba za proširenjem, a prema novoj zakonskoj regulativi i za izuzimanjem iste u izdvojeno građevinsko područje izvan naselja.

Unutar građevinskog područja naselja izgrađeno je nekoliko farmi od kojih većina više nije u funkciji. Te građevine i nadalje se neće prikazivati u kartografskom dijelu, budući unutar građevinskog područja nije moguće graditi nove takve građevine.

Prema novoj zakonskoj regulativi potrebno je sve sadržaje koji imaju isključivo gospodarsku namjenu, bilo proizvodnu ili sportsku, i bez stanovanja su, a predstavljaju prostorne cjeline smještene rubno u naseljima ili su izdvojene cjeline izvan kompaktnog građevinskog područja naselja, ovim Izmjenama i dopunama definirati kao kategoriju izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

Na taj način u prostoru Općine Sračinec ukazala se potreba za definiranjem prvenstveno zona gospodarskih namjena smještenih u izdvojena građevinska područja izvan naselja, te za izdvajanjem zone sporta i rekreacije iz kompaktnog građevinskog područja naselja u izdvojeno građevinsko područje izvan naselja s istoimenom rezerviranom zonom namjene.

Potreba planiranja novih takvih gospodarskih zona iskazana je za oba naselja Općine.

U naselju Svibovec Podravski, kao sanacija područja devastiranog napuštenim kompleksom stočne farme, planira se formiranje gospodarske zone za potrebe skladištenja i eventualne prerade poljoprivrednih proizvoda.

U naselju Sračinec potrebno je definirati tri takve zone.

Iz sjeverozapadnog dijela naselja potrebno je izuzeti građevinsko područje rezervirane namjene i ujedno ga proširiti.

U području uz kanal HE Varaždin definirana je gospodarska zona infrastrukturnog objekta i s isključivom namjenom za potrebe HE sustava.

U jugozapadnom dijelu Općine, na području poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države koje je Programom raspolaganja predviđeno za ostale namjene, potrebno je definirati novu gospodarsku zonu.

Osnovnim Planom definirano građevinsko područje s rezerviranim namjenom za sportsko-rekreacijsku namjenu izdvojeno od kompaktnog dijela građevinskog područja naselja Sračinec ovim Izmjenama i dopunama definira se kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja uz zadržavanje iste namjene i površine.

Na području naselja Sračinec osnovnim Planom definirano je eksploatacijsko polje sa eksploatacijom građevnog pjeska i šljunka prikazano kao izgrađena struktura izvan građevinskog područja, koje se kao takvo, s mogućnošću izgradnje betonare, zadržava i ovim Izmjenama i dopunama.

Prema Studiji o utjecaju na okoliš za predmetnu eksploataciju kao sanacija po prestanku eksploatacije planira se sportsko rekreativski centar sa svim pratećim sadržajima. Obzirom na tu činjenicu potrebno je ovim Izmjenama i dopunama planirati izdvojeno građevinsko područje izvan naselja sa sportsko rekreativskom namjenom u granicama istovjetnim granici eksploatacijskog polja.

Kako osnovnim Planom nije bila prikazana izgradnja izvan definiranog građevinskog područja, izuzev eksploatacije, potrebno je ovim Izmjenama i dopunama evidentirati takvu izgradnju.

Izmjenama i dopunama osnovnog Plana, pod izgrađenim strukturama izvan definiranog građevinskog područja, podrazumijevaju se građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, eksploatacija mineralne sirovine i površina potrebna za smještavanje i funkciranje reciklažnih dvorišta (za komunalni otpad i građevinski otpad).

Ovim Izmjenama i dopunama potrebno je postojeće građevine u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti izvan naselja evidentirati i prikazati kao izgrađene građevine izvan građevinskog području (koje se mogu svojom djelatnošću i nadalje održati na području Općine) ili kao zatečenu izgradnju izvan građevinskog područja (koje mogu i nadalje svojom djelatnošću opstati samo ukoliko su izgrađene na temelju ishođenih potrebnih dokumenata za lociranje i građenje).

Time će se kroz ove Izmjene i dopune ugraditi stav JLS-a prema kojem se uvodi stroži režim i uvjeti za smještavanje građevina u funkciji poljoprivredne proizvodnje, prvenstveno farmi s uzgojem životinja, u smislu zabrane izgradnje novih farmi i prikaz istih kao izgrađenih struktura izvan građevinskog područja.

Granice eksploatacijskog polja „Turnišće“ ovim Izmjenama i dopunama potrebno je uskladiti s važećim Rješenjem nadležne službe u smislu smanjenja površine odobrene za eksploataciju u njenom sjeveroistočnom dijelu, a uslijed koridora Podravske brze ceste. Ovim Izmjenama i dopunama potrebno je omogućiti smještavanje betonare i odvijanje njene djelatnosti u sklopu eksploatacijskog polja bez određenja izdvojenog građevinskog područja.

Ovim Izmjenama i dopunama na području naselja Sračinec definira se područje za potrebe formiranja reciklažnog dvorišta za građevinski otpad i reciklažnog dvorišta za komunalni otpad.

Svu ostalu pojedinačnu izgradnju izdvojenu od kompaktnog građevinskog područja naselja, bez obzira na namjenu, potrebno je prikazati kao zatečenu izgradnju izvan građevinskog područja, koja ovisno o tome da li je izgrađena temeljem potrebnih dokumenata ili bez istih, može i nadalje opstati u prostoru ili postaje protivna prostorno-planskoj dokumentaciji.

Općom analizom provođenja prostornih planova općina i gradova, u smislu realizacije sadržaja koji se smještavaju izvan građevinskog područja i u slučaju kada za iste nije definirana konkretna ploha, uočena je potreba definiranja i poboljšanja određenja prema istima, u sklopu tekstualnog dijela Plana, a uz mogućnost smještavanja građevina vezano uz šumarstvo i lov, eksploataciju mineralnih sirovina i pratećih djelatnosti u sklopu eksploatacijskog polja, zatečenih (i novih) građevina u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti, te građevina turističke i ugostiteljske namjene.

Osnovnim Planom nisu bili definirani uvjeti smještavanja građevina turističke i ugostiteljske namjene.

Građevine ugostiteljske i turističke namjene mogu se smještavati na prostorima definiranim za razvoj i uređenje površina sportsko-rekreacijske namjene unutar ili izvan

naselja, pri čemu smještavanje istih u prostoru mora biti prikazano u odgovarajućem kartografskom prikazu Plana.

Za prostore veće od 5 ha osnovnim Planom bila je definirana obveza izrade urbanističko-arhitektonskog rješenja, odnosno izrada DPU-a.

Temeljem izmijenjene zakonske regulative, za sve neizgrađene dijelove građevinskog područja koji su infrastrukturno neopremljeni i ukupne površine veće od 5.000 m² potrebno je predvidjeti obvezu izrade detaljnijeg plana uređenja, odnosno UPU ili DPU i to planom šireg područja, tj. PPUO/G-om. U pravilu to znači da je takvo područje potrebno ucrtati u odgovarajući kartografski prikaz.

Usljed iznijetog, kroz analizu definiranog građevinskog područja - utvrđivanja njegovog izgrađenog i neizgrađenog dijela, utvrđena su područja za koja se ovim Izmjenama i dopunama propisuje izrada UPU-a, a sve prema setu odredbi za provođenje kojima se pobliže definiraju obveze i uvjeti za iste.

Uvažavajući nove propise, te programe i projekte koji su u međuvremenu doneseni na razini Županije, potrebno je novelirati dijelove Plana koji se osobito odnose na zaštitu i očuvanje prirodnih vrijednosti i okoliša, te postupanje s otpadom i otpadnim vodama, kao i uvjete smještavanja planirane izgradnje u novim okolnostima.

2. CILJEVI PROSTORNOG RAZVOJA I UREĐENJA

Ciljevi prostornog razvoja Općine, županijskog i općinskog značenja, kao i ciljevi prostornog uređenja naselja na području Općine definirani su osnovnim Planom, i svode se na:

- racionalno korištenje prostora
- osiguranje prostornih preduvjeta za daljnji gospodarski razvoj
- daljnji razvoj infrastrukture
- zaštitu voda i vodonosnika
- zaštitu od štetnih djelovanja voda
- zaštitu prirodnih i kulturnih vrijednosti
- zaštitu okoliša
- unapređenje kvalitete življenja.

Vezano uz razvoj *infrastrukture* na području Općine, konstatira se da su kroz prostorno plansku dokumentaciju ugrađena rješenja, prema kojima je moguće ostvarivanje definiranih ciljeva uz manje izmjene i dopune u postupku izrade ovog dokumenta.

S obzirom na ubrzani razvoj *telekomunikacijske* tehnologije, i sve većom potrebom za mobilnom telefonijom koju nije moguće planirati u prostorno-planskom dokumentu za duže vremensko razdoblje, potrebno je u cilju što kvalitetnije telekomunikacijske usluge i dostupnosti područja svim zainteresiranim operaterima, odnosno davanja mogućnosti građanima da odaberu operatera po svojoj želji, primjenjivati stručnu razradu koja je sadržana u II Izmjenama i dopunama Prostornog plana Varaždinske županije.

Vezano uz *gospodarenje otpadom*, primarni cilj županijskog i općinskog značaja je u što kraćem vremenu započeti aktivnosti na županijskom ili regionalnom konceptu gospodarenja otpadom. Prioritetni cilj Općine je zatvaranje i sanacija postojećih divljih odlagališta otpada i otpadom onečišćenih površina, osiguranje mjera za postupanje s komunalnim i građevinskim otpadom, osiguranje mjera kojima će se iz komunalnog otpada izdvajati korisne komponente otpada i opasni dio komunalnog otpada, te glomazni otpad, a uz daljnje unapređenje postojećeg stanja u sustavu organiziranog prikupljanja i odvoženja otpada sa krajnjim ciljem zaštite okoliša i podizanja kvalitete komunalnog standarda.

Racionalno korištenje prostora, a osobito građevinskih područja, nastoji se postići kroz primjenu zakonske obveze izrade provedbenih dokumenata prostornog uređenja (obavezna izrada urbanističkih planova uređenja - UPU-a, za sva neizgrađena i neuređena, tj. infrastrukturno neopremljena područja veća od 5000 m² prema nadležnom Zakonu) na način da se razvoj naselja i izgradnja unutar njih usmjerava prema „rahlo“ izgrađenim dijelovima naselja (u vidu interpolacija), te na one neizgrađene dijelove naselja koji će se smatrati najpogodnijima za razvoj i izgradnju (npr. otkup zemljišta i opremanje zemljišta svom potrebnom infrastrukturom, postojanje kolnog pristupa i minimalni troškovi infrastrukturnog opremanja, minimalna potreba za preparcelacijom postojećih parcela i sl.).

Na svim neizgrađenim područjima koja su ovim Planom definirana kao građevinska područja, a za koja je određena potreba izrade urbanističkih planova uređenja, gradnja neće biti moguća do izrade tih planova, pa će biti svojevrsni rezervat građevinskog područja.

Potreba realizacije planiranih *gospodarskih (proizvodnih, poslovnih) zona i sadržaja* naglašava se i ovim Izmjenama i dopunama, a potreba dodatne prostorne rezervacije za takvu djelatnost nameće se kroz očuvanje i proširenje postojećih planiranih gospodarskih zona, ali i definiranjem novih zona.

Na razini Županije pokrenuti su projekti vezani uz poljoprivrednu proizvodnju (uzgoj mlječnih krava, svinja), temeljem kojih je izvršena izmjena županijskog plana sa ciljem što lakše i jednostavnije realizacije izgradnje gospodarskih objekata za potrebe poljoprivredne proizvodnje unutar i izvan građevinskog područja naselja, kojima je JLS-ovima dana mogućnost da, s obzirom na svoje određenje, prema toj djelatnosti i tim građevinama, ugrade u svoje planove fleksibilnije uvjete od ranije definiranih.

No, također dana je i mogućnost, ukoliko JLS na svom području ne želi nove građevine takve namjene, da kroz svoju prostorno-plansku dokumentaciju uvede zabranu izgradnje istih.

Kako se Općina Sračinec nalazi na vodonosnom području, kod planiranja razvoja Općine posebnu pozornost potrebno je pridati zaštiti ležišta podzemne pitke vode kroz obvezu izgradnje sustava odvodnje, zabranu odlaganja otpada i sprječavanje prekomjerne upotrebe zaštitnih sredstava u poljoprivredi.

Očuvanje prostora, zaštita prirodnih vrijednosti i okoliša još se više naglašavaju i detaljnije razrađuju ovim Izmjenama i dopunama Plana u cilju osiguranja što kvalitetnijeg okruženja za život, uz uvažavanje činjenice se veći dio Općine nalazi unutar obuhvata Regionalnog parka Mura –Drava i nacionalne ekološke mreže.

3. PLAN PROSTORNOG UREĐENJA

3.1. Prikaz prostornog razvoja na području Općine u odnosu na prostornu i gospodarsku strukturu Županije

Pored županijskog plana, uvažavajući obveze i usmjerenja iz Strategije i Programa prostornog uređenja Republike Hrvatske, osnovnim Planom, kao i Izmjenama i dopunama Plana, predlaže se cjelovit sustav prostornog uređenja koji bi trebao omogućiti daljnji razvitak Općine Sračinec.

To se postiže određivanjem:

- namjene i organizacije, te korištenja prostora,
- sustava središnjih i razvojnih središta,
- gospodarskih i društvenih djelatnosti od šireg značenja,
- propisivanjem učinkovitih uvjeta korištenja, uređenja i zaštite prostora,
- prostornih uvjeta za razvoj infrastrukturnih sustava i gospodarenje otpadom,
- te osobitim vođenjem računa o sprječavanju nepovoljnog utjecaja na okoliš.

Koncepcija prostornog uređenja sastoji se u slijedećem:

1. Razvitku općinskog središta.
2. Povezivanju područja Općine kvalitetnim i brzim prometnicama sa županijskim i državnim središtem.
3. Modernizacijom i unapređenjem ostale prometne i komunalne infrastrukture.
4. Poticanjem osnivanja gospodarskih zona.
5. Očuvanjem vrijednih dijelova prirodne baštine i kulturnih dobara – aktivna zaštita u funkciji razvitka.

3.2. Organizacija prostora i osnovna namjena i korištenje prostora

a) Građevinsko područje naselja

Prema novoj zakonskoj regulativi, *građevinsko područje naselja* utvrđeno prostornim planom uređenja je izgrađeni i uređeni dio naselja i neizgrađeni dio područja tog naselja planiran za razvoj i proširenje naselja, a može imati i pojedine „*izdvojene dijelove građevinskog područja tog naselja nastalih djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja*“, kao i „*izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*“.

Napominje se da je za sva građevinska područja, definirana osnovnim Prostornim planom uređenja Općine Sračinec, napravljeno cijelokupno evidentiranje i utvrđivanje činjeničnog stanja glede izgrađenosti na području Općine korištenjem digitalnog katastra i digitalnog orto-foto plana, a uz istovremeno usklađivanje s novom zakonskom regulativom:

- prikaz građevinskih područja naselja s određenjem izgrađenog dijela i neizgrađenog dijela građevinskog područja
- određenje izdvojenog dijela građevinskog područja naselja
- određenje izdvojenog građevinskog područja izvan naselja.

RAZVOJ I UREĐENJE PROSTORA / POVRŠINA NASELJA

S obzirom da unutar naselja Općine Sračinec uz osnovno građevinsko područje postoje i dijelovi „izdvojenih dijelova građevinskog područja naselja“ u opisima i prikazima građevinskih područja pod pojmom „*građevinsko područje naselja*“ podrazumijeva se osnovno i kompaktno građevinsko područje naselja zajedno s „*izdvojenim dijelovima građevinskog područja nastalih djelovanjem tradicijskih, prostornih i funkcionalnih utjecaja*“ s jedinstvenim prikazom.

Unutar građevinskog područja naselja na području Općine, osim mješovite, pretežito stambene namjene planira se rezervacija površina za groblja, društvene sadržaje, gospodarske zone poslovne namjene, sportsko-rekreacijske namjene i zone zelenila.

Na prostoru koji je definiran kao mješovita, pretežito stambena namjena moguća je gradnja građevina za stanovanje, pratećih pomoćnih i gospodarskih građevina, građevina za rad bez štetnih utjecaja na okoliš, javnih i društvenih djelatnosti i pratećih sadržaja, trgovačkih i uslužnih sadržaja, turističko-ugostiteljskih, sportsko-rekreacijskih sadržaja, vjerskih sadržaja, prometne i komunalne infrastrukture, te montažnih građevina.

Općenito, proširenja građevinskog područja naselja za mješovitu, pretežito stambenu namjenu, odnose se na namjeru Općine da na svom području u sklopu oba naselja rezervira veće zone - nove urbane zone, na kojim se može razviti kvalitetnije stanovanje primjereno prigradskim naseljima, te na manje korekcije vezane uz zahtjeve pojedinaca i procjenu struke, što se uglavnom odnosi na parcele koje su smještene rubno ili neposredno uz granicu građevinskog područja naselja definiranog osnovnim Planom.

Od zona rezerviranih namjena unutar građevinskog područja naselja prisutne su slijedeće zone:

Zona društvenih sadržaja definirana je unutar građevinskog područja oba naselja i to:

U naselju Svibovec Podravski obuhvaća područje područne škole i pratećih sadržaja. Za predmetnu zonu nije iskazana potreba rezervacije novog prostora, odnosno proširenje iste, te je u odnosu na osnovni Plan smanjena u sjevernom dijelu na kojem nije realna, ni moguća nova gradnja, kao i u istočnom dijelu kako bi se predmetna rezervirana namjena odmakla od stambene izgradnje.

U naselju Sračinec ovim Izmjenama i dopunama definirane su četiri (4) zone društvenih sadržaja. Iz osnovnog Plana, u cijeloj svojoj površini, preuzeta je predmetna zona sa objektom dječjeg vrtića. Rezervirana zona predmetne namjene u zapadnom dijelu naselja, uz DC 2 na koju se nadovezuje zona sporta i rekreativne, smanjena je u svojoj površini u dijelu na kojem su već izvedeni sportsko-rekreativski sadržaji. Prema iskazanom određenju JLS-a dio zone društvenih sadržaja uz postojeću osnovnu školu i druge prisutne društvene sadržaje, smanjena je u svom dijelu budući nema stvarne potrebe za izgradnjom predmetnih sadržaja. U centru naselja, na području izgrađenih građevina za potrebe djelovanja JLS-a, te lokalne trgovine i glavnog trga uz mjesno groblje definirana je nova zona s rezerviranom namjenom za društvene sadržaje.

Zona sporta i rekreativne definirana je unutar građevinskog područja oba naselja i to:

U naselju Svibovec Podravski osnovnim Planom bila je definirana jedna takva zona koja se i nadalje zadržava, ali uz izmјenu granica unutar kojih se ista može smještavati. Naime, u skladu sa stvarnim potrebama i stanjem na terenu (deniveliranost terena) predmetna zona proširena je još prema jugu i to na područje koje je osnovnim Planom bilo predviđeno za širenje mjesnog groblja.

U naselju Sračinec osnovnim Planom bile su predviđene dvije (2) zone sportsko-rekreativske namjene, dok se ovim Izmjenama i dopunama planiraju tri (3) unutar kompaktnog građevinskog područja naselja, a jedna iz osnovnog Plana postaje izdvojeno građevinsko područje. Dio zone zelenila, oko zone društvenih sadržaja sa objektom dječjeg vrtića, prenamjenjuje se u zonu sporta i rekreativne sa mogućnošću izgradnje građevina i popratnih sadržaja u funkciji sporta i rekreativne. Predmetna zona u zapadnom dijelu naselja, južno od DC 2, zadržava se uz proširenje prema sjeveru na račun smanjenja površine zone društvenih sadržaja. U istočnom dijelu naselja, uz DC 2, izvršena je prenamjena zone društvenih sadržaja u zonu namijenjenu sportu i rekreativnosti.

Zona zelenila definirana je unutar građevinskog područja oba naselja i to:

U naselju Svibovec Podravski i nadalje su definirane dvije (2) takve zone, pri čemu je ovim Izmjenama i dopunama predmetna zona u južnom dijelu naselja neznatno korigirana u vidu povećanja granica/površine, a što je rezultat poštivanja činjeničnog stanja na terenu.

U naselju Sračinec definirane su tri (3) predmetne zone. Osnovnim Planom definirana zona zelenila u središnjem (sjevernom) dijelu naselja smanjena je na način što je zapadni dio iste prenamijenjen u zonu sporta i rekreativne. Zona zelenila u zapadnom dijelu naselja, definirana sjeverno uz DC 2, zadržana je u svojim prvotno definiranim granicama. U jugozapadnom dijelu naselja definiran je novi potez zone zelenila temeljem stvarnog stanja na terenu, gdje zapravo isti predstavlja zelenu neizgrađenu površinu preko koje se ostvaruje kolni pristup na parcele i stambene objekte.

Zona groblja definirana je unutar građevinskog područja oba naselja i to:

U naselju Svibovec Podravski smanjena je površina zone groblja. Smanjenje je uvjetovano stanjem na terenu (deniveliran teren) i činjenicom da je zona groblja u osnovnom Planu bila dijeljena mjesnom prometnicom. Procjena je da nova, umanjena površina rezervirana za groblje zadovoljava potrebe.

U naselju Sračinec izvršeno je proširenje zone groblja na područje neizgrađenih parcela istočno od postojećeg groblja.

Ovim Izmjenama i dopunama u skladu sa zakonskom regulativom *gospodarske zone* izuzete su i smještene u izdvojena građevinska područja izvan naselja, a samo postojeće gospodarske zone koje su smještene unutar kompaktnog građevinskog područja naselja zadržane su i nadalje kao rezervirane zone namjena u naselju. Temeljem takvog određenja unutar naselja Sračinec i nadalje je definirana gospodarska zona isključivo poslovne namjene. Ista je u odnosu na osnovni Plan smanjena u površini i svedena na dio koji je zaposjednut otkupnom stanicom.

IZDVOJENO GRAĐEVINSKO PODRUČJE IZVAN NASELJA

Pod pojmom „*izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*“ (prema Zakonu) podrazumijevaju se cjeline izvan građevinskog područja naselja koje su namijenjene isključivo za gospodarsku namjenu bez stovanja (proizvodnja, ugostiteljstvo i turizam, sport i rekreacija) i groblja.

Unutar izdvojenog građevinskog područja naselja na području Općine planira se rezervacija površina za gospodarsku namjenu (proizvodnu i zonu u funkciji infrastrukturnog objekta), te sportsko – rekreacijsku namjenu.

Izdvojenih građevinskih područja rezerviranih za potrebe groblja nema na prostoru Općine. Oba mjesna groblja, odnosno zone groblja sa prostorom predviđenim i za potrebe širenja, smještена su unutar osnovnog građevinskog područja naselja s kojima čine kompaktну cjelinu.

Formiranje izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, vezano uz gospodarske sadržaje, provedeno je u oba naselja i to:

U naselju Svibovec Podravski definirana je gospodarska zona u funkciji izgradnje spremišta poljoprivrednih proizvoda i mogućnošću izgradnje pogona za potrebe prerade istih. Predmetna zona zauzima područje kompleksa devastirane stočne farme i zapravo predstavlja sanaciju devastiranog područja.

U naselju Sračinec definirane su tri (3) gospodarske zone. Dvije zone su poslovne namjene. Zona u sjeverozapadnom dijelu naselja zapravo je proširena zona iz osnovnog Plana, dok se u jugozapadnom dijelu naselja predviđa nova zona na području prevladavajućeg poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države, koje je *Programom raspolaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Države* predviđeno za ostale namjene. U sjevernom dijelu naselja, uz kanal HE sustava Varaždin, definirana je gospodarska zona u funkciji infrastrukturnog objekta.

Predmetne zone obrađene su u poglavljju *Gospodarske djelatnosti.*

U naselju Sračinec definirane su dvije (2) zone sporta i rekreacije. Jedna od njih bila je planirana i osnovnim Planom, samo što se ovim Izmjenama i dopunama formira

kao *izdvojeno građevinsko područje izvan naselja*. Za predmetnu zonu nije planirano proširenje.

Druga zona predviđa se na području postojećeg eksplotacijskog polja „Turnišće“ za koju ovim Izmjenama i dopunama nije definirano građevinsko područje, već se isto tretira kao izgrađena struktura izvan građevinskog područja naselja, a tek po završetku eksplotacije na području obuhvata polja, u svrhu sanacije, bit će formirano izdvojeno građevinsko područje izvan naselja sa sportsko-rekreacijskom namjenom.

Osim navedenih lokacija sportsko-rekreacijske namjene, za koje je definirana površina, na području Općine planirane su i druge lokacije/potezi s predmetnom namjenom koje su (zbog svog karaktera i vida aktivnosti) označene samo simbolom – biciklističke i pješačke staze, ribolov, izletništvo uz vodotok i u području regionalnog parka, te nacionalne ekološke mreže.

Odredbama za provođenje detaljnije je definirana mogućnost i način izgradnje građevina ove namjene, kao i način priključenja istih na komunalnu infrastrukturu. Isto tako definirano je kakvi se sve sadržaji mogu uređivati (eventualno i graditi) iako nisu u planskom dokumentu ucrtani ni plohom ni simbolom.

b) Izgrađene strukture izvan građevinskog područja naselja

Kao izgrađene strukture izvan građevinskog područja naselja, na području obuhvata Plana, prisutne su:

- građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti koje se javljaju kao farme s uzgojem stoke ili kao obiteljsko gospodarstvo s uzgojem povrća
- eksplotacijsko polje „Turnišće“ s eksplotacijom šljunka i pjeska s postrojenjem za proizvodnju betona
- zona reciklažnog dvorišta za građevinski otpad
- zona reciklažnog dvorišta za komunalni otpad

Osim gore navedenih struktura u ovu kategoriju ubraja se i zatečena izgradnja izvan građevinskog područja.

GRAĐEVINE U FUNKCIJI OBAVLJANJA POLJOPRIVREDNE DJELATNOSTI

U grafičkom dijelu osnovnog Plana nisu bile prikazane lokacije postojećih poljoprivrednih gospodarstava (farmi s uzgojem i tovom životinja, uzgojem ratarskih kultura) koja se nalaze izvan i/ili unutar građevinskog područja, te se ovim Izmjenama i dopunama pristupa prikazivanju istih, ali ovisno od određenja JLS-a u smislu da li se ista mogu zadržati i dalje postojati sa svojom djelatnošću u prostoru Općine ili ne.

Na razini Županije, od donošenja osnovnog PPUO-a Sračinec, pokrenuti su projekti u cilju poboljšanja poljoprivredne proizvodnje (uzgoj mlijecnih krava, svinja), te su u tom smislu donijete Izmjene i dopune Prostornog plana Varaždinske županije kojima se omogućuje izgradnja građevina za uzgoj životinja po blažim kriterijima od dosadašnjih, tj. na manjim udaljenostima od građevinskih područja u odnosu na dosad definirane, kao i mogućnost smještavanja takvih objekata većeg kapaciteta unutar građevinskog područja.

Kroz izmjene i dopune prostorno-planske dokumentacije svakoj JLS dana je mogućnost preuzimanja takvih novih i liberalnijih kriterija, ali i mogućnost da na svom području (ukoliko postoji takav stav) odredi područja/zone sa zabranom izgradnje novih objekata za uzgoj i tov životinja.

U skladu s općinskim određenjem na području Općine Sračinec uvedena je zabrana izgradnje novih građevina za uzgoj i tov životinja.

Predmetna tematika obrađena je u poglavlju *Gospodarske djelatnosti u prostoru – Poljoprivreda*.

POVRŠINE ZA ISKORIŠTAVANJE MINERALNIH SIROVINA

Osnovnim Planom planirana površina za eksploataciju šljunka u Sračincu preuzima se i ovim Izmjenama i dopunama, uz korekciju, odnosno smanjenje površine eksploatacijskog polja zbog usvajanja trase Podravske brze ceste, koja je položena sjeveroistočnim dijelom prvotno odobrenog polja.

Na predmetnom eksploatacijskom polju „Turnišće“ uz eksploataciju mineralne sirovine – građevinskog šljunka i pijeska, planira se i postrojenje za proizvodnju betona – betonara.

GRAĐEVINE U FUNKCIJI GOSPODARENJA OTPADOM

U istočnom dijelu naselju Sračinec, zapadno od postojećeg eksploatacijskog polja, predviđaju se lokacije definirane za reciklažno dvorište za komunalni otpad i reciklažno dvorište za građevinski otpad.

U sklopu reciklažnog dvorišta za građevinski otpad bit će moguće zbrinjavati građevinski otpad i s područja susjednih JLS-a, ali i eventualno i s područja cijele Županije.

Postupanje s otpadom detaljnije je obrađeno u poglavlju *Noveliranje i novo planiranje gospodarenja otpadom*.

ZATEČENA IZGRADNJA IZVAN GRAĐEVINSKOG PODRUČJA NASELJA

Postojeća izgradnja koja je detektirana izvan Planom definiranih granica građevinskog područja, a koja ovim izmjenama i dopunama nije uključena u građevinsko područje (unutar naselja ili izdvojeno izvan naselja) ili u dopustive izgrađene strukture izvan naselja, registrirana je i definirana kao „*zatečena izgradnja izvan građevinskog područja naselja*“.

Radi se o pojedinačnim građevinama ili manjim skupinama građevina koje su smještene dislocirano od kompaktнog dijela naselja, odnosno koje su dislocirane od definiranih granica građevinskog područja.

Sukladno Odredbama za provođenje, takve građevine imaju određena prava gradnje, ali ovisno o vremenu njihove izgradnje, odnosno u ovisnosti da li su izgrađene temeljem potrebnih dozvola ili ne.

građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja s pregledom površina i prostora za razvoj i uređenje izvan naselja i površina s posebnim uvjetima korištenja – pregled po naseljima

Ovim izmjenama i dopunama Plana građevinsko područje obrađeno je sukladno novoj zakonskoj regulativi, uslijed čega je usporedba podataka o površinama iz osnovnog Plana i ovih Izmjena i dopuna moguća samo u odnosu na ukupnu površinu građevinskih područja, ali ne i u odnosu postojeće izgradnje i stvarnih novih planiranih proširenja.

Slijedom navedenog daje se prikaz planiranog građevinskog područja (s rezerviranim namjenama), ali i pregled drugih planiranih *površina i prostora za razvoj i uređenje izvan naselja i površina s posebnim uvjetima korištenja* koje se planiraju u naseljima *Općine Sračinec* na slijedeći način:

Naselje Sračinec

građevinsko područje naselja ukupno iznosi 256,91 ha:

- izgrađeni dio građevinskog područja iznosi 164,73 ha
- neizgrađeni dio građevinskog područja iznosi 92,18 ha.

Način korištenja/raspodjele prostora (rezervirane zone namjena unutar naselja):

- mješovita, pretežito stambena namjena (u ukupnoj veličini od cca 236,10 ha)
- rezervirana zona društvenih sadržaja (u ukupnoj veličini od cca 4,56 ha)
- rezervirana zona sporta i rekreacije (u ukupnoj veličini od cca 7,45 ha)
- rezervirana zona zelenila (u ukupnoj veličini od cca 6,07 ha)
- rezervirana zona groblja (u ukupnoj veličini od cca 2,07 ha)
- rezervirana zona gospodarske, poslovne namjene (u ukupnoj veličini od cca 0,66 ha)

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja iznosi ukupno cca 65,73 ha

- izgrađeni dio građevinskog područja iznosi 8,92 ha
- neizgrađeni dio građevinskog područja iznosi 56,81 ha.

Način korištenja/raspodjele prostora:

- zona gospodarske, proizvodne namjene iznosi 41,60 ha
- zona gospodarske namjene u funkciji infrastrukturnog objekta iznosi 7,56 ha
- zona sporta i rekreacije iznosi 16,57 ha

Površine s posebnim uvjetima korištenja

- zatečena izgradnja izvan građevinskog područja naselja iznosi ukupno cca 1,25 ha

Izgrađene strukture izvan građevinskog područja

- građevine u funkciji obavljanja poljoprivrednih djelatnosti 1,15 ha
- eksploatacija mineralnih sirovina s betonarom 8,61 ha
- reciklažno dvorište za građevinski otpad 2,69 ha
- reciklažno dvorište za komunalni otpad 0,59 ha

Naselje Svibovec Podravski

Gradevinsko područje naselja ukupno iznosi 88,84 ha:

- izgrađeni dio građevinskog područja iznosi 49,77 ha
- neizgrađeni dio građevinskog područja iznosi 39,07 ha.

Način korištenja/raspodjele prostora (rezervirane zone namjena unutar naselja):

- mješovita, pretežito stambena namjena (u ukupnoj veličini od cca 83,77 ha)
- rezervirana zona društvenih sadržaja (u ukupnoj veličini od cca 1,07 ha)
- rezervirana zona sporta i rekreacije (u ukupnoj veličini od cca 1,82 ha)
- rezervirana zona zelenila (u ukupnoj veličini od cca 1,5 ha)
- rezervirana zona groblja (u ukupnoj veličini od cca 0,68 ha)

Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja iznosi ukupno cca 6,14 ha

- izgrađeni dio građevinskog područja iznosi 0,00 ha
- neizgrađeni dio građevinskog područja iznosi 6,14 ha.

Način korištenja/raspodjele prostora:

- zona gospodarske namjene (prerada i spremište poljoprivrednih proizvoda) iznosi 6,14 ha

Površine s posebnim uvjetima korištenja

- zatečena izgradnja izvan građevinskog područja naselja iznosi ukupno cca 2,13 ha

Tablica 8 - TABLIČNI POKAZATELJI VEZANI UZ PROMJENU GRAĐEVINSKOG PODRUČJA

Naselje	GRAĐEVINSKO PODRUČJE (ha)										Zatečena izgradnja izvan GP (ha)	
	Građevinsko područje naselja (ha)			Izdvojeno građevinsko područje izvan naselja (ha)			Građevinsko područje ukupno (ha)					
	izgrađeno	neizgrađeno	ukupno	izgrađeno	neizgrađeno	ukupno	izgrađeno	neizgrađeno	ukupno	% od Ukupnog GP		
<i>Sračinec</i>	164,73	92,18	256,91	8,92	56,81	65,73	173,65	148,99	322,64	77,26	1,25	
<i>Svibovec Podravski</i>	49,77	39,07	88,84	0,00	6,14	6,14	49,77	45,21	94,98	22,74	2,13	
Ukupno	214,50	131,25	345,75	8,92	62,95	71,87	233,42	194,20	417,62	100,00	3,38	

Osnovnim Planom prostornog uređenja Općine Sračinec planirano građevinsko područje predviđeno je u veličini od 340,95 ha.

Ovim Izmjenama i dopunama Plana planirano građevinsko područje predviđeno je u veličini od 417,62 ha, pa je proširenje građevinskog područja za 76,67 ha u odnosu na osnovni Plan.

Veličine površina proširenja građevinskog područja po naseljima date su u poglavlju **a) Građevinska područja naselja i izdvojena građevinska područja izvan naselja.**

Tablica 9 - Rezervirane zone namjena unutar građevinskog područja naselja

Struktura namjena unutar građevinskog područja naselja		
Namjena	Površina (ha)	% od ukupnog građevinskog područja naselja
<i>mješovito, pretežito stambeno</i>	319,87	92,51
<i>društveni sadržaji</i>	5,63	1,63
<i>sport i rekreacija</i>	9,27	2,68
<i>zelenilo</i>	7,57	2,19
<i>groblje</i>	2,75	0,80
<i>gospodarska zona</i>	0,66	0,19
Ukupno:	345,75	100,00

Tablica 10 - Rezervirane zone namjena unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

Struktura namjena unutar izdvojenog građevinskog područja izvan naselja		
Namjena	Površina (ha)	% od ukupnog izdvojenog građevinskog područja izvan naselja
<i>gospodarstvo</i>	55,30	76,94
<i>sport i rekreacija</i>	16,57	23,06
Ukupno:	71,87	100,00

c) Neizgradene strukture izvan građevinskog područja naselja

S obzirom da se ovim Izmjenama i dopunama planira proširenje građevinskog područja na način opisan u poglavlju **a) Građevinska područja naselja**, slijedom navedenog smanjuje se površina *ostalog obradivog tla*.

Kao što je vidljivo iz tablice, smanjenje poljoprivrednih površina odnosi se na smanjenje površina *ostalog obradivog tla* za **130,75 ha**, tj. s 1450 ha na 1319,25 ha.

Promjene glede šumskih površina nema.

Sva smanjenja *ostalog obradivog tla* su planirana, te će se navedene površine prenamijeniti u građevinsko zemljište tek nakon privođenja planiranoj namjeni tj. izgradnji i/ili uređenju pojedinog prostora/površina.

Prikaz promjena poljoprivrednih / šumskih površina			
Namjena površina	Ukupno površina prema osnovnom Plana (ha)	Promjena prema LiD Plana (ha)	Sveukupno površina prema LiD Plana (ha)
Ostala obradiva tla	1450	- 130,75	1319,25
Šume posebne namjene	522	0	522

3.2.1. Iskaz prostornih pokazatelja za namjenu površina (naselja i izgrađene strukture izvan naselja; poljoprivredne, šumske, vodne i ostale površine)

Zbirna tablica 3.a

Red. Broj	Naziv županije Naziv općine	VARAŽDINSKA ŽUPANIJA OPĆINA SRAČINEC	Oznaka	Ukupno ha	% od površine Općine	stan/ha ha/stan*
1.0.		ISKAZ PROSTORNIH POKAZATELJA ZA NAMJENU POVRŠINA				
1.1.	Građevinska područja izgrađeni dio GP - građevinsko područje naselja - izdvojeno građevinsko područje izvan naselja	ukupno ukupno 345,75 (*71,87) 63,26	G P	(417,62) 409,01 345,75 (*71,87) 63,26	17,84 17,47	11,24
1.2.	Izgrađene strukture izvan grad. područja - poljoprivredna djelatnost - površina za iskorištanje mineralnih sirovina - zona reciklažnih dvorišta - zatečena izgradnja	ukupno 1,15 *8,61 3,28 3,38	PG E	16,42 1,15 *8,61 3,28 3,38	0,7	285,75
1.3.	Poljoprivredne površine - ostale obradive	*ukupno 1319,25 1319,25	P P3	1319,25 1319,25	56,36 56,36	0,28 0,28
1.4.	Šumske površine - šume posebne namjene	*ukupno 522,00 522,00	Š Š1	522,00 522,00	22,3	0,11
1.5.	Vodne površine - vodotoci	*ukupno 26,80 26,80	V	26,80 26,80	1,1	$5,7 \times 10^{-3}$
1.6.	Ostale površine - infrastrukturni sustavi - cestovni i drugi koridori - kanali HE	*ukupno **10,45 28,46	IS	38,91 **10,45 28,46	1,7	$8,3 \times 10^{-3}$
	OPĆINA	ukupno 2341,00		100,0		

Za izračun gustoće naseljenosti stan/ha i ha/stan* uzet je broj stanovnika prema zadnjem popisu stanovništva iz 2001. godine (4.692 stanovnika) i površina Općine 23,41 km²

Napomena: * površina od 8,61 ha koja odgovara površini za iskorištanje mineralnih sirovina prikazana je i kao dio izdvojenog građevinskog područja izvan naselja

** iskazana površina cestovnih i drugih koridora nije mjerodavna, budući je ista u dijelu već obračunata unutar građevinskih područja naselja, te unutar ostalih poljoprivrednih i šumskih površina

3.3. Prikaz gospodarskih i društvenih djelatnosti

3.3.1. Gospodarske djelatnosti u prostoru

a) Gospodarska namjena

Postojeća gospodarska aktivnost planirana je, i prema osnovnom Planu smještena je u dvije gospodarske zone u naselju Sračinec, od kojih je jedna poslovne namjene namijenjena pretežito uslužnim djelatnostima, a druga je namijenjena proizvodnim djelatnostima i smještavanju manjih pogona.

Unutar gospodarske zone poslovne namjene smještena je otkupna stanica poljoprivrednih proizvoda i specijalizirana trgovina za potrebe poljoprivredne proizvodnje.

Predmetna zona zadržava se kao rezervirana zona unutar građevinskog područja naselja, s time da je izvršeno smanjenje planirane površine u skladu sa stvarnim potrebama. Ukupna površina zone iznosi 0,66 ha.

Za gospodarsku zonu proizvodne namjene, u granicama planiranim osnovnim Planom, izrađen je *Urbanistički plan uređenja zone proizvodne namjene -I- Sračinec*, prema kojem je i započela realizacija predmetne zone. Osnovnim Planom zona je planirana u veličini od 9,58 ha.

Ovim Izmjenama i dopunama predmetna zona povećana je za 7,00 ha i definirana je kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja. Ukupna površina zone iznosi 16,58 ha, i za veći dio prostora (južno od postojeće prometnice) za koji je proširena potrebno je izraditi detaljniju plansku dokumentaciju, odnosno UPU.

Od obveze izrade UPU-a izuzete su dvije parcele na koje se vrši proširenje postojeće djelatnosti i za potrebe poznatog investitora.

Na području Općine formirane su i nove gospodarske zone.

U jugozapadnom dijelu naselja Sračinec, na području poljoprivrednog zemljišta u vlasništvu Države koje je Programom raspolaaganja poljoprivrednim zemljištem u vlasništvu Države namijenjeno za drugu namjenu, formirana je zona ukupne površine 25,03 ha, kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja, za realizaciju koje je potrebno izraditi UPU.

U sjeverozapadnom dijelu naselja Sračinec, uz kanal HE sustava, ovim Izmjenama i dopunama Plana formirana je gospodarska zona u funkciji infrastrukturnog objekta ukupne površine 7,56 ha, kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja.

Za predmetnu zonu nije predviđena izrada UPU-a, budući se radi o jednom korisniku za istu.

Na području napuštenog kompleksa stočne farme u naselju Svibovec Podravski, kao sanacija devastiranog područja, planirana je gospodarska zona za potrebe izgradnje objekta/objekata za smještaj i eventualnu preradu poljoprivrednih proizvoda.

Površina novoformirane gospodarske zone, koja je definirana kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja, iznosi 6,14 ha.

Za realizaciju predmetne zone potrebno je izraditi UPU, u skladu s Odredbama za provođenje ovog Plana.

Građevinska područja namijenjena gospodarskoj djelatnosti obrađena su u skladu s novom zakonskom regulativom što je rezultiralo izdvajanjem i definiranjem izdvojenih građevinskih područja izvan naselja isključivo za gospodarsku namjenu bez stanovanja.

Za realizaciju predmetnih zona uvjetovana je izrada detaljnije prostorno-planske dokumentacije, odnosno izrada UPU-a.

Izgradnja gospodarsko-proizvodnih sadržaja manjih površina i nadalje je moguća, sukladno definiranom u Odredbama za provođenje, unutar građevinskog područja naselja, tj. unutar područja koje je planirano za izgradnju mješovite, pretežito stambene namjene.

b) Sport i rekreacija

Osnovnim Planom unutar kompaktnog građevinskog područja naselja bile su definirane rezervirane zone namijenjene sportsko-rekreacijskim sadržajima, te jedno površinom veće građevinsko područje izdvojeno od kompaktnog građevinskog područja naselja Sračinec isključivo namijenjeno sportsko-rekreacijskim sadržajima. Unutar tako definiranih zona mogle su se smještavati i građevine sa zdravstvenim funkcijama.

Unutar naselja prisutne su i nadalje predmetne zone, samo što je kod nekih došlo do korekcije granica u odnosu na iste iz osnovnog Plana, ali došlo je do definiranja i novih uslijed redefiniranja rezerviranih namjena u skladu s potrebama JLS-a.

Ovim Izmjenama i dopunama izdvojeno građevinsko područje naselja Sračinec isključivo namijenjeno sportsko-rekreacijskim sadržajima definira se kao izdvojeno građevinsko područje izvan naselja namijenjeno sportu i rekreaciji, sa mogućnošću smještavanja sadržaja turizma i ugostiteljstva (lokacija 1).

Također na području naselja Sračinec, ovim Izmjenama i dopunama, planira se još jedno izdvojeno građevinsko područje izvan naselja namijenjeno sportu i rekreaciji sa turističko-ugostiteljskim sadržajima na području postojećeg eksploatacijskog polja „Turnišće“ kao sanacija po prestanku eksploatacije (lokacija 2).

Lokacija 1

- planirana površina 7,95 ha
- za zonu postoji *razrada/idejno rješenje* prema kojem je na predmetnom prostoru planiran sportsko-rekreacijski park koji se dijeli na boravišni prostor (piknik, odmor, zabava, igra, šetnja, rekreacija, druženje), otvoreni višenamjenski prostor, sportske terene (nogomet, odbojka, rukomet, badminton, boćanje i sl.), adrenalinski park (visinski poligon) i arenu za široki spektar kulturnih i inih manifestacija

Lokacija 2

- planirana površina je 8,61 ha što odgovara površini cjelokupnog eksploatacijskog polja
- prema *Studiji o utjecaju na okoliš eksploatacije građevnog pijeska i šljunka i betonare u eksploatacijskom polju „Turnišće“*, jezero koje će nastati eksploatacijom na otkopnom polju, po provedbi tehničko-biološke sanacije, bit će uređeno kao sportsko rekreativni centar sa svim pratećim sadržajima

Na jugozapadnoj strani izradit će se laguna za neplivače, a jezero se planira poribiti za rekreativni ribolov.

Na području Općine planirane su i neke lokacije izvan građevinskih područja koje su označene simbolom (biciklističke staze, šetnice, potezi pogodni za ribarenje - na području uz staro korito rijeke Drave).

Ovim Planom daje se mogućnost odgovarajućeg uređenja prostora za rekreacijske namjene izvan građevinskog područja naselja, bez da se lokacije za uređenje posebno definiraju u Planu, ali u tom slučaju uređenje ne obuhvaća izgradnju čvrstih građevina, već zahvate koji su posebno propisani Odredbama za provođenje (dječja i sportska igrališta, trim staze, biciklističke staze i slično uz moguću postavu adekvatnog mobilijara).

Za sadržaje turizma i ugostiteljstva osnovnim Planom nisu bile definirane posebne površine, tj. rezervirane namjene (ni unutar, ni izvan građevinskog područja), već je gradnja takvih sadržaja bila moguća unutar zona mješovite, pretežito stambene namjene.

Temeljem ovih Izmjena i dopuna Plana izgradnja takvih sadržaja moguća je i dalje unutar zona mješovite, pretežito stambene namjene, te u sklopu zona sportsko-rekreacijske namjene, ali veći planirani sadržaji isključivo takve namjene se, sukladno nadležnom Zakonu, trebaju definirati kao izdvojena građevinska područja izvan naselja.

Sukladno iznesenom vrše se korekcije u planiranju izgradnje tj. definiranju uvjeta za izgradnju građevina turističke i ugostiteljske namjene unutar rezervirane zone osnovne namjene za sport i rekreaciju. To se vrši na način da se definiraju mogućnosti smještaja turističkih i ugostiteljskih građevina općenito, te razlučeno u ovisnosti gradnje unutar ili izvan naselja.

Ovim Izmjenama i dopunama nije iskazana potreba za definiranjem građevinskog područja predmetne rezervirane zone, što znači da ukoliko se ukaže potreba za istom, bit će potrebno provesti postupak izrade nove izmjene i dopune u svrhu definiranja plohe građevinskog područja s isključivo turističko-ugostiteljskom namjenom.

c) Poljoprivreda

U osnovnom Planu definirane su smjernice i uvjeti gradnje **građevina u funkciji obavljanja poljoprivredne djelatnosti** (farme za biljnu proizvodnju i građevine za uzgoj i tov životinja) za smještavanje izvan građevinskog područja naselja.

Unutar građevinskog područja naselja bilo je moguće smještavati samo manje gospodarske objekte s izvorom zagađenja, do maksimalne površine od 100 m^2 , u sklopu parcele uobičajenog seoskog domaćinstva.

Ovim Izmjenama i dopunama dozvoljava se i nadalje izgradnja građevina za držanje stoke u sklopu uobičajenog seoskog domaćinstva uz ograničenje do 3 uvjetna grla i smještavanje primjerenog gospodarskog objekta na minimalnoj udaljenosti 12 m od zone stambenih objekata.

Postojeće građevine u funkciji poljoprivrednih djelatnosti (farme) koje su izgrađene unutar građevinskog područja nisu prikazane ovim Izmjenama i dopunama, a mogu se zadržati sa svojom djelatnošću samo ukoliko su izgrađene u skladu s

potrebnom dokumentacijom za izgradnju i smještavanje u prostoru. Unutar građevinskog područja naselja ovim Izmjenama i dopunama nije moguće smještavati, tj. graditi, bilo kakve građevine u funkciji poljoprivrednih djelatnosti.

U kartografskom dijelu Izmjena i dopuna Plana evidentirane su i prikazane samo neke od postojećih građevina u funkciji poljoprivrednih djelatnosti izgrađene izvan građevinskog područja i to kao izgrađene strukture izvan građevinskog područja, koje se kao takve mogu održati sa svojom djelatnošću u prostoru. Sve ostale postojeće građevine u funkciji poljoprivrednih djelatnosti, koje su ovim Izmjenama i dopunama prikazane kao zatečena izgradnja izvan građevinskog područja mogu se održati sa svojom djelatnošću u prostoru samo ukoliko su izgrađene prema potrebnoj dokumentaciji za izgradnju i smještavanje u prostoru, a u protivnom se smatraju građevinama izgrađenim suprotno prostorno-planskoj dokumentaciji.

Izvan građevinskog područja naselja uvodi se zabrana izgradnje novih gospodarskih građevina za uzgoj životinja.

Osnovnim Planom nije bila definirana mogućnost gradnje *ribnjaka i pratećih građevina za uzgoj riba* u gospodarske svrhe, te se ovim Izmjenama i dopunama kroz Odredbe za provođenje daju uvjeti i određenja na koji način se isti mogu realizirati.

Ovim Izmjenama i dopunama daje se mogućnost izgradnje građevina u funkciji gospodarenja šumom i građevina u funkciji lova, a ista se veže uz uvjete za izgradnju struktura izvan građevinskog područja za koje nije potrebno plansko određenje smještavanja u prostoru i prikaz u kartografskom dijelu plana.

d) Eksploracija mineralnih sirovina

Na području Općine Sračinec od 1960-tih godina vršila se eksploracija mineralnih sirovina šljunka i pjeska za potrebe izgradnje prometnica na užem, ali i širem području. Sve te eksploracije vršile su se bez potrebnih dozvola i nadzora. Tako su na predmetnom području djelovala 3 veća eksploracijska punkta. Na njima su eksploraciju vršila varaždinska poduzeća Cesta, PZC, Varkom i Hidroing, koja su po okončanju eksploracije ostavila otvorene depresije u koje je lokalno stanovništvo dovozilo otpad (komunalni i građevinski). Tek krajem 1990-tih godina ukazano je na predmetnu problematiku i prisutnost depresija u prostoru sa nekontroliranim dovozom raznog otpada, te je uz angažiranost Općine na neki način zaustavljeno širenje tih divljih deponija, a izradom osnovnog Plana na lokaciji dviju predviđeno je građevinsko područje rezervirane namjene, koje se preuzima i ovim Izmjenama i dopunama. Za ostale lokacije koje su u prošlosti devastirane površinskom eksploracijom šljunka (ne odnosi se na eksploraciju iz korita rijeke) ovim Izmjenama i dopunama predviđa se sanacija na način da se devastirana područja privedu poljoprivrednoj proizvodnji.

U istočnom dijelu Općine južno od odvodnog kanala, u neposrednoj blizini napuštene eksploracije, krajem 1990-tih započelo se sa još jednim ilegalnim otvaranjem eksploracije šljunka i pjeska, koje je naknadno legalizirano i unijeto kao moguće u prostorno-plansku dokumentaciju Općine.

Ovim Izmjenama i dopunama, iz osnovnog Plana, preuzima se definirana lokacija „Turnišće“ na kojoj je moguće iskorištavanje mineralne sirovine – građevnog šljunka i pjeska, uz korekciju granica budući su iste smanjene Rješenjem nadležne službe, a na zahtjev društva koje vrši eksploataciju, u lipnju 2006. godine. Do korekcije granica u vidu smanjenja površine eksploatacijskog polja došlo je uslijed usvajanja trase planirane Podravske brze ceste koja je položena sjeveroistočnim dijelom prvotno odobrenog polja.

U vrijeme izrade ovih Izmjena i dopuna predmetno eksploatacijsko polje je napušteno i na njemu se ne provodi kontrolirana eksploatacija, već ilegalni odvoz sirovine u većim ili manjim količinama.

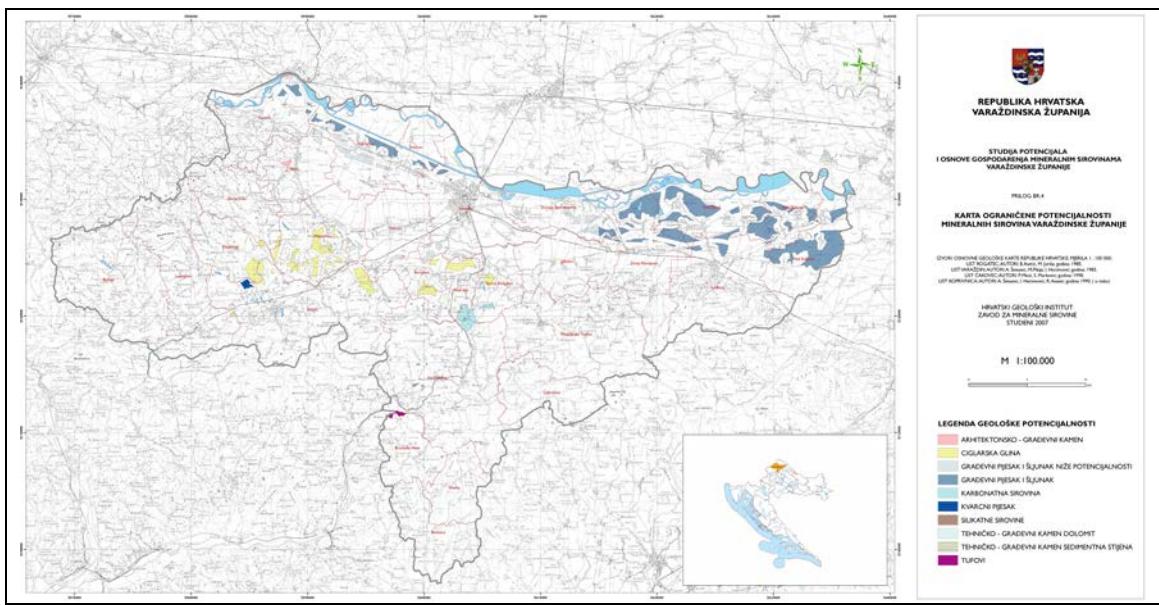
Za predmetnu lokaciju planira se nastavak eksploatacije u skladu sa dobivenim i zakonski reguliranim rješenjima. U sklopu eksploatacijskog polja planira se izgradnja betonare sa proizvodnjom svježeg betona koji se po proizvodnji otprema s lokacije.

Prema *Studiji o utjecaju na okoliš eksploatacije građevnog pjeska i šljunka i betonare u eksploatacijskom polju „Turnišće“*, kao sanacija po završetku eksploatacije predviđa se sportsko – rekreacijska namjena od značaja za šire, a ne samo općinsko područje.

Prema važećoj zakonskoj regulativi, jedinice lokalne samouprave su u obvezi svojim razvojnim dokumentima planirati potrebe i način opskrbe mineralnim sirovinama u skladu s rudarsko-geološkom studijom koju za svoje područje mora izraditi jedinica područne (regionalne) samouprave. Navedena studija mora biti u skladu sa Strategijom gospodarenja mineralnim sirovinama Države.

Za područje Varaždinske županije izrađena je *Studija potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Varaždinske županije* (ožujak, 2008. godine), koja je prihvaćena od Skupštine Varaždinske županije, koja je ujedno donijela zaključak da se kod rješavanja novih zahtjeva za istraživanje mineralnih sirovina na području Županije treba uvažavati rezultate *Studije*.

Studijom su utvrđena potencijalna područja za eksploataciju kao ležišta mineralnih sirovina i prikazana su na njenom kartografskom prikazu: *Karti geološke potencijalnosti mineralnih sirovina Varaždinske županije*. Uvažavanjem svih možebitnih ograničenja u prostoru, kao što su prometna infrastruktura sa zaštitnim zonama, građevinska područja sa zaštitnim zonama, kulturna i prirodna baština i slično, ležišta mineralnih sirovina smanjena su na stvarno moguća područja na kojima je moguće vršiti eksploataciju, a što je prikazano na sljedećem kartografskom prikazu: *Karti ograničenih potencijalnosti mineralnih sirovina Varaždinske županije*.

Karta ograničenih potencijalnosti prikazuje prostore perspektivnosti pojedine mineralne sirovine, a treba poslužiti kao osnova za kontakte s budućim koncesionarima, odnosno kao pomoć pri izdavanju odobrenja za istraživanje i kasnije za realizaciju eksplotacije.

Prostori perspektivnosti, odnosno prostori ograničene potencijalnosti šljunka i pijeska, koji su utvrđeni da postoje na prostoru Općine, preuzeti su iz predmetne karte Studije i ugrađeni u kartografski prikaz 3.: *Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora Izmjena i dopuna Plana*, ali uz korekciju u odnosu na novo planirana građevinska područja, koja predstavljaju novo dodatno ograničenje u prostoru za eksploataciju mineralne sirovine.

Napomena:

Prostor perspektivnosti, odnosno prostor ograničene potencijalnosti šljunka i pijeska, iz *Studije potencijala i osnove gospodarenja mineralnim sirovinama na području Varaždinske županije*, a koji je utvrđen za prostor Općine uz eksploatacijsko polje „Turnišće“, definiran je u odnosu na mogući i alternativni koridor Podravske brze ceste prema Građevinsko-tehničkoj studiji iste.

3.4. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora

3.4.1. Područja posebnih uvjeta korištenja

NOVELIRANJE PRIRODNIH VRIJEDNOSTI

U vremenu od donošenja osnovnog PPUO-a do danas donesen je novi Zakon o zaštiti prirode i Uredba o proglašenju ekološke mreže. Novim Zakonom o zaštiti prirode izmijenjene su neke kategorije zaštićenih područja u odnosu na kategorije definirane ranije važećim zakonom, a Uredbom je proglašena ekološka mreža Republike Hrvatske sa sustavom ekološki značajnih područja i ekoloških koridora. Predmetnom Uredbom su definirani i ciljevi očuvanja, te mjere zaštite koje su namijenjene održavanju ili uspostavljanju povoljnog stanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti.

Sukladno novom ustrojstvu, zaštita pojedinačnih biljnih i životinjskih vrsta je u nadležnosti Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu prirode, za razliku od ranije nadležnog Ministarstva zaštite okoliša i prostornog uređenja.

Na području Varaždinske županije djeluje Javna ustanova za upravljanje zaštićenim prirodnim vrijednostima (prije Javna ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode na području Varaždinske županije) čiji je osnovni zadatak koordinacija svih pitanja i aktivnosti vezanih uz zaštitu, uređenje i promicanje zaštićenih područja Varaždinske županije.

Temeljem navedenog, cilj je da se Plan odgovarajuće uskladi s novim terminima iz Zakona (primjerice: umjesto "značajni krajolik" – "značajni krajobraz", umjesto "zaštićeni dijelovi prirode", "prirodna baština" – "zaštićene prirodne vrijednosti" i dr.) i nazivima nadležnih tijela i ustanova, te s definiranim elementima ekološke mreže.

U vremenu nakon donošenja osnovnog Plana pokrenute su i neke aktivnosti vezane uz zaštitu prirodnih vrijednosti. *Državni zavod za zaštitu prirode* (državna institucija koja obavlja stručne poslove zaštite prirode za Republiku Hrvatsku) uspostavlja *Nacionalni sustav praćenja biološke raznolikosti Republike Hrvatske* s ciljem utvrđivanja i praćenja stanja biološke raznolikosti, te planiranja aktivnosti za očuvanje prirodnih vrijednosti Hrvatske.

a) Zaštićene i ugrožene vrste

Kako za područje Općine Sračinec nije izvršena cijelovita inventarizacija zaštićenih i ugroženih vrsta, u nastavku se iznose podaci prema crvenim knjigama ugroženih vrsta Hrvatske i postojećim stručnim studijama.

Sisavci

Šire područje Općine stvarno je ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih vrsta sisavaca.

Strogo zaštićena svojta

- širokouhi mračnjak, sivi puh (sjeverno od Save), vidra, puh lješnikar, velikouhi šišmiš, veliki šišmiš, sivi dugoušan, veliki potkovnjak

Zaštićena svojta

- sivi puh (južno od Save), europski zec, patuljasti miš, močvarna rovka, vodena rovka

Od ugroženih vrsta izdvajaju se šišmiši od kojih su najugroženije sljedeće vrste:

- sivi dugoušan (ugrožena vrsta) – očita je tendencija smanjenja populacije što se povezuje s primjenom pesticida, kao i sve većeg premazivanja drvenih dijelova krovišta insekticidima
- velikouhi šišmiš (osjetljiva vrsta) – ugrožen je uslijed prekomjerne sječe starijih stabala s dupljama i prerane sječe starijih sastojina, te upotrebe pesticida u šumarstvu

Mjere zaštite

U cilju zaštite šišmiša potrebno je očuvati njihova prirodna staništa (šume, skloništa po tavanima, crkvenim tornjevima i drugim prostorima na zgradama). U slučaju obnova zgrada i crkava u kojima je nađena kolonija šišmiša poželjno je postaviti nova pogodna mjesta za sklonište kolonija. U cilju zaštite šumskih vrsta šišmiša detaljne mjere očuvanja šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode koji se ugrađuju u odgovarajuće šumske – gospodarske osnove na području Općine Sračinec.

U cilju zaštite vrsta vezanih za vlažna staništa (vidra, močvarna rovka, vodena rovka) potrebno je u što većoj mjeri očuvati vodenih i močvarnih staništa i spriječiti melioraciju i isušivanje, odnosno ne planirati daljnje regulacije vodotoka, te daljnje melioracije ovakvih površina bez Ocjene prihvatljivosti takvih zahvata na prirodu, sukladno Zakonu o zaštiti prirode.

Ptice

Prema podacima ornitoloških studija izrađenih u okviru LIFE III CRO-NEN projekta, kao i Crvene knjige ugroženih ptica Hrvatske, šire područje Općine je stvarno ili potencijalno područje rasprostranjenosti većeg broja ugroženih i/ili zaštićenih ptica.

Strogo zaštićene vrste:

- mali vranac, patka kreketaljka, velika bijela čaplja, štekavac, brezov žviždak, mala čigra, mala prutka, crna roda, škanjac osaš, vodomar, roda, čapljica voljak, sirijski djetlić, bjelovrata muharica, crnogrlji pljenor, sivi svračak, siva žuna, golub dupljaš, žuti voljić, mala šljuka

Od gore pobrojanih vrst, glede ugroženosti, posebno valja istaknuti:

- mali vranac (kritično ugrožena populacija) – do ugroženosti dolazi uslijed nestajanja močvarnih područja, lova i krivolova
- štekavac (ugrožena populacija) - ugrožen je lovom i krivolovom, nestankom močvarnih staništa i propadanjem šaranskih ribnjaka, te onečišćivanjem voda
- brezov žviždak (ugrožena populacija) – uslijed (prepostavljenog) nedavnog naseljenja malobrojan je i ima uski areal u Hrvatskoj
- mala čigra (ugrožena populacija) – do ugroženosti dolazi uslijed uređivanja rijeka, turizma i rekreativne aktivnosti, te zagađenja voda
- velika bijela čaplja (ugrožena populacija) - do ugroženosti dolazi uslijed nestajanja močvarnih područja, propadanja šaranskih ribnjaka, lova i krivolova; gotovo je izumrla, no unazad desetak godina broj se povećava i dolazi do vraćanja vrste na stara gnjezdilišta; gnijezdeća populacija je još uvijek ugrožena
- patka kreketaljka (ugrožena populacija) - do ugroženosti dolazi uslijed nestajanja močvarnih područja, propadanja šaranskih ribnjaka, lova i krivolova
- škanjac osaš (rizična populacija) - do ugroženosti dolazi uslijed lova i krivolova, uređivanja šuma i intenziviranja poljodjelstva

- crna roda (rizična populacija) - do ugroženosti dolazi uslijed uređivanja šuma, mijenjanja vodnog režima šuma, nestajanja močvarnih područja i propadanja šaranskih ribnjaka
- mala prutka (rizična populacija) - do ugroženosti dolazi uslijed uređivanja rijeka, turizma i rekreativne aktivnosti, zagađenja voda, lova i krivolova
- golub dupljaš (nedovoljno poznata populacija) – pravi razlozi drastičnog pada nisu sasvim jasni, no pretpostavka je uređivanje šuma, lov i krivolov, te intenziviranje poljodjelstva, kao i stalni porast goluba grivnjaša
- žuti voljić (nedovoljno poznata populacija) - do ugroženosti dolazi uslijed intenziviranja poljodjelstva i uređivanja rijeka
- mala šljuka (nedovoljno poznata populacija) - do ugroženosti dolazi uslijed lova i krivolova, nestajanja močvarnih područja

Mjere zaštite

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih uz vodena i vlažna staništa ne preporuča se vršiti regulaciju vodotoka, vađenje šljunka, kao ni prenamjenu tih staništa u poljoprivredno zemljište (melioracijski zahvati), a o čemu treba voditi brigu pri izradi vodno-gospodarskih zahvata.

Kod zahvata na područjima Ekološke mreže RH potrebno je provoditi ocjenu prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu.

U cilju zaštite vrsta ptica vezanih uz šumska staništa potrebno je u sklopu gospodarenja šumama (šumsko-gospodarska osnova i/ili program gospodarenja šumama) ostavljati dostatan broj starih suhih stabala radi ptica dupljašica.

Vodozemci

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmažova Hrvatske na području Općine obitava:

Strogo zaštićena vrsta

- gatalinka (niskorizična kategorija ugroženosti)

Mjere zaštite

Potrebno je očuvati staništa na kojima obitava predmetna vrsta s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Gmažovi

Prema Crvenoj knjizi vodozemaca i gmažova Hrvatske na području Općine obitava:

Strogo zaštićena vrsta

- barska kornjača (niskorizična kategorija ugroženosti)

Mjere zaštite

Potrebno je očuvati staništa na kojima obitava predmetna vrsta s naglaskom na vlažna i vodena staništa.

Ribe

Prema Crvenoj knjizi slatkvodnih riba Hrvatske područje obuhvata Plana gospodarenja prirodnim dobrima na području hidroenergetskog sustava PP HE Sjever je područje rasprostranjenja većeg broja ugroženih vrsta riba.

Strogo zaštićene svoje

- dunavska paklara, ukrajinska paklara, bjeloperajna krkuša, keslerova krkuša, tankorepa krkuša, Balonijev balavac, prugasti balavac, belica, piškur, crnka, mali vretenac, veliki vretenac

Zaštićene svoje

- crnooka deverika, kečiga, dvoprugasta uklija, bolen, karas, krkuša, jez, manjić, plotica, nosara,

Od gore pobrojanih vrsta, glede ugroženosti, posebno valja istaknuti:

- prugasti balavac (kritično ugrožena populacija) – ugroženost uzrokovana onečišćenjem i regulacijom vodotoka, te smanjenjem kakvoće staništa; dodatno ugrožen unosom alohtonih vrsta i širenjem agresivnih vrsta u vodotocima
- crnka (ugrožena populacija) - ugroženost uzrokovana fragmentacijom i nestajanjem močvarnih staništa, regulacijom rijeka pri čemu nestaju prirodni ciklusi plavljenja koji su nužni za opstanak i širenje vrste; problem predstavlja i unos alohtonih vrsta koje preuzimaju dominaciju u stajaćim vodama i istiskuju autohtonu faunu
- bolen (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana smanjenjem populacija vrsta kojima se hrani, mehaničko onečišćenje rijeka, regulacija vodotoka i unos alohtonih vrsta, te nekontrolirani ribolov
- karas (rizična populacija) – nakon unošenja babuške u otvorene vode počele su se smanjivati populacije karasa u stajaćim, močvarnim i poplavnim staništima, smanjenje brojnosti uzrokovoano je i nestankom vodene vegetacije zbog onečišćenja voda; isušivanjem jezera, bara i močvara, te nestajanjem poplavnih staništa
- kečiga (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana nerazumnim ribolovom u Dunavu koji je zasnovan na ulovu mlađih dobnih kategorija koje nisu spolno zrele ili su takvima tek postale; onečišćenjem, vađenjem pijeska i regulacijom vodotoka
- balonijev balavac (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana regulacijom vodotoka, izgradnjom brana i usporavanjem brzine rijeke, te onečišćenjem
- belica (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana isušivanjem, primjenom insekticida i herbicida u poljoprivredi
- jez (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana regulacijom i onečišćenjem vodotoka, te nestankom prikladnih prirodnih mrijesnih područja, smanjenjem i nestajanjem poplavnih i močvarnih područja
- manjić (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana regulacijom vodotoka, onečišćenjem, prekomernim izlovom i u nosom alohtonih vrsta
- piškur (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana nestankom sporotekućih i stajaćih voda i prikladnih staništa; organsko i anorgansko onečišćenje preostalih staništa tog tipa; regulacija i pregradnja vodotoka
- nosara (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana regulacijom i pregradnjom vodotoka koje sprječavaju uzvodne reproduktivne migracije; svako smanjenje poplavnih područja, te mjestimično i pretjerani lov
- mali vretenac (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana onečišćenjem i regulacijom vodotoka; dominantne šaranske vrste s kojima je u izravnoj kompeticiji za stanište i prehrambene resurse
- veliki vretenac (rizična populacija) - ugroženost uzrokovana onečišćenjem voda, regulacijama i pregrađivanjem vodotoka

Mjere zaštite

U cilju zaštite riba potrebno je o njima voditi brigu prilikom regulacije vodotoka i vodnogospodarskih radova uz obvezu provođenja postupka ocjene prihvatljivosti zahvata za ekološku mrežu obzirom da područje obuhvata Plana gospodarenja prirodnim dobrima na području hidroenergetskog sustava PP HE Sjever obuhvaća ekološki značajna područja uvrštena u Ekološku mrežu RH.

Nužno je onemogućiti onečišćenje vodotoka kako u nadzemnim tako i u podzemnim dijelovima. Zabranjeno je vodotoke poribljavati stranim (alohtonim) vrstama.

Leptiri

Prema Crvenoj knjizi danjih leptira Hrvatske na području Općine je stanište više strogo zaštićenih vrsta leptira.

Strogo zaštićene vrste

- močvarna riđa, mala svibanjska riđa, Grundov šumski bijelac, šumski okaš, kiseličin vatreni plavac, močvarki plavac, zagasiti livadni plavac, veliki livadni plavac, crni apolon, uskršnji leptir

Zaštićene vrste

- mala preljevalica, velika preljevalica, sedefast debeloglavac, topolnjak, ljubičastorubi vatreni plavac, mali kiseličin vatreni plavac, niklerova riđa, šareni ve

Od gore pobrojanih vrsta, glede ugroženosti, posebno valja istaknuti:

- močvarki plavac (kritično ugrožena populacija) - ugroženost uzrokovanja promjenama u širenju poljoprivrednog zemljišta na račun vlažnih livada, kao i prestankom tradicionalnog gospodarenja košnjom i pašom; dodatni problemi su urbanizacija, te izolacija i fragmentacija staništa
- zagasiti livadni plavac (kritično ugrožena populacija) - ugroženost uzrokovanja promjenama u gospodarenju staništem i intenziviranjem poljoprivredne proizvodnje koja nosi prestanak tradicionalnog režima košnje, drenažu, te zarašćivanje staništa
- veliki livadni plavac (kritično ugrožena populacija) - ugroženost uzrokovanja promjenama u gospodarenju staništima, prestankom tradicionalne košnje uslijed čega dolazi do zarašćivanja staništa; drenažom se nepovratno uništavaju/isušuju staništa
- šareni ve (rizična populacija) - ugroženost uzrokovanja zbog devastacije šuma, nepravilnog gospodarenja šumom, djelatnostima koje utječu na razinu podzemnih voda, kao što su drenaža i povećanje izgradnje

Mjere zaštite

U cilju zaštite leptira trebalo bi prvenstveno očuvati vodena i močvara staništa, te o njima voditi brigu prilikom gospodarenja šumama i travnjacima, melioraciji i vodnogospodarskim zahvatima.

Radi očuvanja europski ugroženih leptira plavaca koji su usko vezani uz vlažne livade s određenim biljnim zajednicama, potrebno je takve livade evidentirati i dugoročno osigurati njihov opstanak (redovita košnja), te ih zaštititi kao područja ekološke mreže RH.

Podzemna fauna

S obzirom na prisutnost odgovarajućeg staništa, na području Općine, prema Crvenoj knjizi podzemne faune Hrvatske, obitava ugrožena podzemna životinja:

Strogo zaštićena vrsta

- čudnovati freatički pužić

Mjere zaštite

U vodnogospodarske planove potrebno je ugraditi zaštitu vrste i njenih staništa na način da se sprječava zagađenje podzemnih voda slivnog područja nalazišta i ne dozvoli uništavanje staništa. Pri planiranju i izvođenju hidrotehničkih i melioracijskih radova prethodnim studijama potrebno je utvrditi lokacije s populacijama ugroženih podzemnih životinja vezanih uz vodenu staništa, te posebnim tehničkim rješenjima omogućiti njihov opstanak. Nužno je onemogućiti i spriječiti onečišćavanje vodenih površina i fizičko uništavanje staništa.

Alohtone vrste

Alohtone vrste predstavljaju velik problem i drugi su razlog smanjenja biološke raznolikosti na globalnom nivou, odmah nakon direktnog uništavanja staništa.

Zabranjeno je uvođenje stranih divljih svojti u ekološke sustave.

b) Ugrožena i rijetka staništa

Na području Općine prisutni su slijedeći stanišni tipovi koji zahtijevaju provođenje mjera očuvanja sukladno Zakonu o zaštiti prirode i EU Direktivi o staništima:

Aktivna seoska područja

Aktivna seoska područja/Urbanizirana seoska područja

Intenzivno obradivane oranice na komasiranim površinama

Mozaici kultiviranih površina

Poplavne šume vrba/Poplavne šume topola

Površinski kopovi

Stalni vodotoci

Umjetna slatkvodna staništa

Urbanizirana seoska područja

Uzgajališta životinja

Prema Nacionalnoj klasifikaciji (MINK 2005.) od gore navedenih, ugrožena i rijetka su poplavne šume vrba i poplavne šume topola.

Za ugrožena i rijetka staništa propisane su slijedeće mjere zaštite:

A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa

- očuvati vodenu i močvarnu staništa u što prirodnijem stanju, a prema potrebi izvršiti revitalizaciju; na područjima isušenim zbog regulacije vodotoka odrediti mjesta za prekope kojima bi se osiguralo povremeno plavljenje okolnih područja
- osigurati povoljnu, ekološki prihvatljivu, količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta

- održavati povoljni režim voda za očuvanje močvarnih staništa
- očuvati povoljni sustav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa
- očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno plavljenje rukavaca i dr.)
- očuvati povezanost vodnog toka
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
- sprječavati zaraštavanje preostalih malih močvarnih staništa u priobalju
- izbjegavati utvrđivanje obala, regulaciju vodotoka, kanaliziranje i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja
- u zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostora za zadržavanje poplavnih voda, odnosno njihovu odvodnju
- vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravnicama
- ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova
- prirodno neobrasle, šljunkovite, pjeskovite i muljevite, strme i položene obale koje su gnjezdilišta i/ili hranilišta ptica održavati u povoljnem, ekološki prihvatljivom, stanju te spriječiti eksploraciju materijala i sukcesiju drvenastim vrstama
- osigurati otvorene površine plitkih vodenih bazena, spriječiti sukcesiju, te osigurati trajnu povezanost sa matičnim vodotokom
- sprječavati kaptiranje i zatrpuvanje izvora
- sprječavati zaraštavanje sadrenih barijera i vodopada, osigurati dovoljan stalni protok vode i onemogućiti eutrofifikaciju vode
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih vodenih, obalnih i močvarnih površina
- u gospodarenju vodama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojstava, te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring)

E. Šume

- gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma
- prilikom dovršnoga sjeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposjećene površine
- u gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove
- u gospodarenju šumama osigurati produljenje sjećive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice
- u gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava; ne koristiti genetski modificirane organizme
- očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip: ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
- u svim šumama osigurati stalni postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama
- u gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojstava, te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring)
- pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sustavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodi bliske metode; pošumljavanje

nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi

- uklanjati strane invazivne vrste sa svih šumskih površina

Detaljne mjere za očuvanje šumskih staništa propisuju se uvjetima zaštite prirode za odgovarajuće šumske-gospodarske osnove na području Općine Sračinec.

I. Kultivirane nešumske površine i staništa s korovom i ruderálnom vegetacijom

- očuvati vegetaciju pukotina starih zidova, spriječiti uklanjanje vegetacije i zapunjavanje pukotina građevinskim materijalom
- uz vodotoke i vlažne šume očuvati otvorene površine s vlažnim tlom bogatim dušikom
- uklanjati invazivne vrste
- osigurati plavljenje staništa i povoljan vodni režim
- očuvati korovne zajednice čije su karakteristične biljne vrste ugrožene na nacionalnoj razini
- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i uklanjati šumske vrste

J. Izgrađena i industrijska staništa

- spriječiti vegetacijsku sukcesiju i očuvati endemične svoje
- uklanjati invazivne vrste

Očuvati povoljni vodni režim, uključujući visoku razinu podzemne vode na područjima termofilnih šikara, spriječiti sukcesiju i uklanjati vrste drveća koje zasjenjuju staniše

- poticati oživljavanje ekstenzivnog stočarstva u niziskim, brdskim, planinskim, otočnim i primorskim travnjačkim područjima
- poticati održavanje travnjaka košnjom prilagođenom stanišnom tipu
- provoditi revitalizaciju degradiranih travnjačkih površina, posebno cretova i vlažnih travnjaka, te travnjaka u visokom stupnju sukcesije
- na jako degradiranim, napuštenim i zaraslim travnjačkim površinama za potrebe ispaše potrebno je provesti ograničeno paljenje, te poticati stočarstvo
- uklanjati strane invazivne vrste sa svih travnjačkih površina i šikara
- očuvati bušike, te sprječavati sukcesiju povremenim uklanjanjem nekih drvenastih vrsta i kontroliranim paljenjem
- očuvati šikare sprudova i priobalnog pojasa velikih rijeka
- očuvati vegetacije visokih zelenih u kontaktnim zonama šuma i otvorenih površina, te spriječiti njihova uništavanje prilikom izgradnje i održavanja šumskih cesta i putova

Ne planirati širenje građevinskog područja na račun ugroženih močvarnih i obalnih staništa.

Zaustaviti daljnju degradaciju preostalih močvarnih i obalnih staništa, te prema mogućnostima izvesti njihovu revitalizaciju.

Prilikom planiranja prometnih koridora birati varijantu najmanje pogubnu za ugrožena staništa i područja važna za ugrožene vrste.

Prilikom planiranja potencijalnih lokacija za vjetroelektrane uvažavati ograničenja nužna za zaštitu ugroženih vrsta ptica i šišmiša.

c) Zaštićeno područje Regionalnog parka Mura – Drava

Napomena:

Planom šireg područja (PPŽ-om), područje uz rijeku Dravu okarakterizirano je kao područje posebnih ograničenja u korištenju i prepoznato kao *osobito vrijedan*

predio – prirodni krajobraz, te kao područje primjene planskih mjera zaštite s obvezom izrade prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO).

Područje osobito vrijednog predjela – prirodnog krajobraza, kao i područje obuhvata PPPPO-a, nalazi se unutar granice Regionalnog parka Mura – Drava koji je proglašen Uredbom Vlade Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 22/11.).

Regionalnim parkom upravlja se temeljem *plana upravljanja*, kojim se utvrđuju detaljne smjernice upravljanja zaštićenim područjem i planira njihova provedba.

Na zaštićenom području regionalnog parka dopušteni su oni zahvati i radnje koji ga ne oštećuju i ne mijenjaju svojstva zbog kojih je zaštićen. Zahvati na području regionalnog parka planirani dokumentom prostornog uređenja, mogu se izvoditi, odnosno izrađivati uz ishođenje uvjeta zaštite prirode sukladno smjernicama Zakona o zaštiti prirode.

Sama zaštita područja u kategoriji regionalnog parka ne onemogućuje primjenu važećih dokumenata prostornog uređenja. Regionalni park je kategorija zaštite u kojoj su dopuštene gospodarske i druge djelatnosti, te korištenje prirodnih dobara kojima se ne ugrožavaju njegove bitne značajke i uloga, a realizacija pojedinih namjena prostora planiranih dokumentima prostornog uređenja ne ovisi samo o primjeni zakonske regulative iz područja zaštite prirode, već i o zakonskoj regulativi drugih sektora (npr. zaštite okoliša, vodnog gospodarstva, poljoprivrede, šumarstva i dr.)

U ovisnosti o zahvatu, potrebno je provoditi i adekvatne postupke ocjene (ocjenu prihvatljivosti za ekološku mrežu, Procjene utjecaja na okoliš - PUO), sve sukladno Zakonu o zaštiti prirode, Zakonu o zaštiti okoliša, te njihovim provedbenim propisima.

Proglašenjem Regionalnog parka Mura - Drava, a u koji ulazi i prostor Općine Sračinec uz rijeku Dravu, štićen je prostor uz predmetne rijeke.

Predmetno područje čini osnovu za različite vidove turističke ponude (rekreacijski, lovni, zdravstveni, izletnički turizam).

Za regionalni park postoji obveza donošenja programa upravljanja kojim će se definirati što i na koji način štititi, pod kojim uvjetima, kao i na kojim područjima je moguće pod propisanim uvjetima djelovanje čovjeka sa aktivnostima i intervencijama u prostoru.

Definiranje zona zabrana, ograničenja i mogućih djelovanja u nadležnosti je zaštite prirode, i upravo takvo određenje spram predmetnog prostora jedan je od bitnih, odnosno najvažnijih inputa za daljnje prostorno-plansko promišljanje i smještavanje namjena u prostor koje bi trebale saživjeti sa okolnim prostorom na način da se međusobno ne isključuju.

Za smještaj sadržaja u prostoru, bilo sportske, bilo rekreatijske namjene, a pogotovo turističke, potrebno je da se prostorno-planskom dokumentacijom definira građevinsko područje, koje će za predmetni slučaj biti izdvojeno građevinsko područje određene rezervirane namjene (sport, rekreacija, turizam). Građevinsko područje na predmetnom aktualnom potezu uz rijeku Dravu nije definirano ni jednim planom (izuzev naselja Svibovec Podravski čije je kompaktno građevinsko područje izuzeto iz obuhvata

regionalnog parka), iz čega proizlazi potreba izrade istog za koji je najpoželjnije da je jedinstven, a ne parcijalan za svaku JLS ili potez.

Gledajući cijeli potez uz rijeku Dravu na području Varaždinske županije, i obzirom na eventualnu realizaciju sportsko-rekreacijsko-turističke namjene, o smještavanju sadržaja koji traže izgradnju i potrebu definiranja građevinskog područja kao mogući mogu se sagledati prvenstveno sjeverni dijelovi Općine Sračinec, te Grada Varaždina (eventualno Općine Petrijanec, Veliki i Mali Bukovec).

Smještavanje potrebnih popratnih građevina i nus sadržaja, s toga će se, vjerojatno rješavati u sklopu građevinskih područja okolnih naselja i samog županijskog središta.

Mjere zaštite:

Za zaštitu i očuvanje temeljnih vrijednosti područja regionalnog parka najvažnije je donošenje i provedba njegovog prostornog plana područja posebnih obilježja i plana upravljanja.

Elemente krajobraza u zaštićenim područjima, ali i ostalim krajobrazno vrijednim područjima treba štititi u cijelosti, pri čemu posebno mjesto zauzimaju raznovrsni ekološki sustavi i stanišni tipovi, u kombinaciji s elementima ruralnog krajobraza, formiranim u uvjetima lokalnih tradicija korištenja prostora u različitim gospodarskim i povijesnim okolnostima (kao posljedica uravnoteženog korištenja poljoprivrednog zemljišta za biljnu proizvodnju i stočarstvo). U planiranju je potrebno provoditi interdisciplinarna istraživanja temeljena na vrednovanju svih krajobraznih sastavnica, naročito prirodnih i kulturno-povijesnih vrijednosti unutar granica obuhvata plana. Uređenje postojećih i širenje građevinskih područja planirati na način da se očuvaju postojeće krajobrazne vrijednosti. U planiranju vodnogospodarskih zahvata treba voditi računa o krajobrazu i vodama kao krajobraznom elementu.

U prostornom planiranju i uređenju na svim razinama voditi računa da se zadrži krajobrazna raznolikost i prirodna kvaliteta prostora uz uvažavanje i poticanje lokalnih metoda gradnje i graditeljske tradicije. Treba poticati uporabu autohtonih materijala (drvo, kamen) i poštivanja tradicionalnih arhitektonskih smjernica prilikom gradnje objekata specifične namjene.

U krajobraznom vrijednim područjima potrebno je očuvati karakteristične prirodne značajke, te je u tom cilju potrebno:

- sačuvati ih od prenamjene, te unaprjeđenja njihove prirodne vrijednosti i posebnosti u skladu s okolnim prirodnim uvjetima i osobitostima da se ne bi narušila prirodna krajobrazna slika
- odgovarajućim mjerama sprječavati šumske požare
- uskladiti i prostorno organizirati različite interese
- posebno ograničiti i pratiti građevinsko zauzimanje neposredne obale
- izbjegavati raspršenu izgradnju po istaknutim reljefnim uzvisinama, obrisima i uzvišenjima, te vrhovima kao i izgradnju duž obale
- izgradnju izvan granica građevinskog područja kontrolirati u veličini gabarita i izbjegavati postavu takve izgradnje uz zaštićene ili vrijedne krajobrazne pojedinačne elemente
- štititi značajnije vizure od zaklanjanja većom izgradnjom
- planirane koridore infrastrukture (prometna, elektrovodovi i sl.) izvoditi duž prirodne reljefne morfologije.

Nužno je osigurati provođenje mjera revitalizacije za staništa u zaštićenim područjima (i ostalim područjima s ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima) izloženim zaraštavanju i zatrpanju (travnjaci, bare, lokve, špilje i dr.) kroz osiguranje poticaja ili organiziranje košnje i čišćenja od strane nadležnih javnih ustanova zaštite prirode. Po potrebi navedene ustanove trebaju sukladno Zakonu o zaštiti prirode sklapati ugovore o skrbi za pojedina zaštićena područja ili njihove dijelove.

Preporučljivo je izraditi i provoditi programe razvoja održivog turizma u zaštićenim područjima, s naglaskom na definiranje prihvatnog kapaciteta područja.

Do donošenja općih i pojedinačnih upravnih akata sukladno Zakonu o zaštiti prirode, unutar prostora područja predloženih za zaštitu, ograničiti izgradnju novih objekata izvan područja namijenjenih izgradnji naselja i drugim zonama izgradnje objekata. Po donošenju planova upravljanja za zaštićena područja, uskladiti sve aktivnosti s budućim mjerama zaštite tog područja u suradnji s nadležnom institucijom/javnom ustanovom.

d) Područja ekološke mreže

Donošenjem Uredbe o proglašenju ekološke mreže proglašena je ekološka mreža Republike Hrvatske sa sustavom ekološki značajnih područja i ekoloških koridora s ciljevima očuvanja i smjernicama za mjere zaštite koje su namijenjene održavanju ili uspostavljanju povoljnog stanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti.

Ekološka mreža je sustav najvrjednijih područja važnih za očuvanje ili uspostavljanje povoljnog stanja ugroženih i rijetkih stanišnih tipova i/ili divljih svojti na europskoj i nacionalnoj razini. Stanišni tipovi i divlje svojte u Europi propisani su EU direktivama (Direktiva o pticama i Direktiva o staništima) i bernskom konvencijom. Nacionalno ugrožene divlje svojte su one koje utvrde kompetentni stručnjaci temeljem međunarodno prihvaćenih IUCN kriterija, te postaju sastavni dio tzv. Crvenog popisa ugroženih divljih svojti. Sastavnim dijelovima ekološke mreže smatraju se i svi biospeleološki objekti.

Područja ekološke mreže, sukladno EU ekološkoj mreži NATURA 2000, podijeljena su na *područja važna za ptice, te područja važna za divlje svojte osim ptica i stanišne tipove*. Unutar ekološke mreže njezini dijelovi povezuju se prirodnim ili umjetnim ekološkim koridorima. Ekološki koridor je ekološka sastavnica ili niz takvih sastavnica koje omogućuju kretanje populacijama živih organizama od jednog lokaliteta do drugog.

Područja Nacionalne ekološke mreže koja se nalaze unutar granica Općine Sračinec su:

Područja važna za divlje svojte i stanišne tipove

1. Stari tok Drave I, HR2000613 (koridor uz rijeku Dravu) sadrži:

- *divlju svojtu* riječni rak
- *stanišne tipove*: poplavne šume bijele i krhke vrbe, šume bijele johe sa zimskom preslicom, te vodena i močvarna staništa.

2. Drava, HR5000013 (obuhvaća šire područje uz rijeku Dravu sa naseljima pri čemu se južna granica područja spušta do državne ceste D2), a sadrži:

- *divlje svojte*: balonijev balavac, barska kornjača, bjeloperajna krkuša, bolen, crnka, crveni mukač, dabar, gatalinka, gljive sprudova, maleni vretenac,

- ostale divlje svoje ugrožene na europskoj i nacionalnoj razini: piškur, prugasti balavac, riječni rak, sabljarka, veliki panonski vodenjak, vidra, vijun, vretenca, zlatni vijun
- stanišne tipove: neobrasle šljunčane riječne obale (sprudovi), vlažni travnjaci, poplavne šume, prirodna eutrofna jezera s vegetacijom.

Međunarodno važna područja za ptice

3. Dravske akumulacije, HR1000013

Za Nacionalnu ekološku mrežu propisane su slijedeće **mjere zaštite**:

Smjernice za mjere zaštite za područja ekološke mreže:

- 2 U pravilu zadržati razinu vode potrebnu za biološki minimum i očuvati stanište
- 4 Pažljivo provoditi melioraciju
- 5 Pažljivo provoditi regulaciju vodotoka
- 6 Revitalizirati vlažna staništa uz rijeke
- 8 Ograničiti širenje područja pod intenzivnim poljodjelstvom
- 10 Osigurati pročišćavanje otpadnih voda
- 11 Pažljivo provoditi turističko rekreativne aktivnosti
- 12 Restaurirati vlažne travnjake
- 14 Restaurirati stepske travnjake i reintroducirati stepske vrste
- 30 Osigurati poticaje za očuvanje biološke raznolikosti (POP)

Smjernice za mjere zaštite u svrhu očuvanja stanišnih tipova, propisanih Pravilnikom o vrstama stanišnih tipova, karti staništa, ugroženim i rijetkim stanišnim tipovima te o mjerama za očuvanje stanišnih tipova

1000 A. Površinske kopnene vode i močvarna staništa:

- 101 Osigurati povoljnu količinu vode u vodenim i močvarnim staništima koja je nužna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- 102 Očuvati povoljna fizikalno-kemijska svojstva vode ili ih poboljšati, ukoliko su nepovoljna za opstanak staništa i njihovih značajnih bioloških vrsta
- 104 Očuvati povoljni sastav mineralnih i hranjivih tvari u vodi i tlu močvarnih staništa
- 105 Očuvati raznolikost staništa na vodotocima (neutvrđene obale, sprudovi, brzaci, slapovi i dr.) i povoljnu dinamiku voda (meandriranje, prenošenje i odlaganje nanosa, povremeno prirodno poplavljivanje rukavaca i dr.)
- 106 Očuvati povezanost vodnoga toka
- 107 Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
- 109 Izbjegavati regulaciju vodotoka i promjene vodnog režima vodenih i močvarnih staništa ukoliko to nije neophodno za zaštitu života ljudi i naselja
- 110 U zaštiti od štetnog djelovanja voda dati prednost korištenju prirodnih retencija i vodotoka kao prostore za zadržavanje poplavnih voda odnosno njihovu odvodnju
- 111 Vađenje šljunka provoditi na povišenim terasama ili u neaktivnom poplavnom području, a izbjegavati vađenje šljunka u aktivnim riječnim koritima i poplavnim ravnicama
- 112 Ne iskorištavati sedimente iz riječnih sprudova

4000 E. Šume

- 121 Gospodarenje šumama provoditi sukladno načelima certifikacije šuma

- 122 Prilikom dovršnoga sijeka većih šumskih površina, gdje god je to moguće i prikladno, ostavljati manje neposječene površine
- 123 U gospodarenju šumama očuvati u najvećoj mjeri šumske čistine (livade, pašnjaci i dr.) i šumske rubove
- 124 U gospodarenju šumama osigurati produljenje sječive zrelosti zavičajnih vrsta drveća s obzirom na fiziološki vijek pojedine vrste i zdravstveno stanje šumske zajednice
- 125 U gospodarenju šumama izbjegavati uporabu kemijskih sredstava za zaštitu bilja i bioloških kontrolnih sredstava („control agents“); ne koristiti genetski modificirane organizme
- 126 Očuvati biološke vrste značajne za stanišni tip; ne unositi strane (alohtone) vrste i genetski modificirane organizme
- 127 U svim šumama osigurati stalan postotak zrelih, starih i suhih (stojećih i oborenih) stabala, osobito stabala s dupljama
- 128 U gospodarenju šumama osigurati prikladnu brigu za očuvanje ugroženih i rijetkih divljih svojstava te sustavno praćenje njihova stanja (monitoring)
- 129 Pošumljavanje, gdje to dopuštaju uvjeti staništa, obavljati autohtonim vrstama drveća u sastavu koji odražava prirodni sastav, koristeći prirodi bliske metode; pošumljavanje nešumskih površina obavljati samo gdje je opravdano uz uvjet da se ne ugrožavaju ugroženi i rijetki nešumski stanišni tipovi

Prema važećoj zakonskoj regulativi za sve zahvate unutar neizgrađenog građevinskog područja u sklopu područja ekološke mreže propisana je obveza provođenja ocjene prihvatljivosti za plan i zahvat koji mogu imati utjecaj na ekološku mrežu.

e) Natura 2000

Natura 2000 obuhvaća područja važna za očuvanje vrsta i stanišnih tipova ugroženih na europskoj razini i zaštićenih temeljem Direktive o pticama i Direktive o staništima.

NATURA 2000 područja moraju zadovoljavati kriterije iz Dodatka III Direktive o staništima, te moraju biti od značaja na razini EU.

Ukoliko je područje važno samo na državnoj razini ne uključuje se u NATURA 2000, već može biti uključeno u Nacionalnu ekološku mrežu, što znači da je područje Natura 2000 isto ili manje u odnosu n Nacionalnu ekološku mrežu, budući ekološka mreža sadrži dodatno još one vrste i stanišne tipove koji su ugroženi na nacionalnoj razini.

Postupak utvrđivanja granica Natura 2000 za Republiku Hrvatsku je u tijeku, a isti mora biti okončan do ulaska naše zemlje u EU i to donošenjem Uredbe o područjima NATURA 2000 od strane Vlade Republike Hrvatske.

Reviziju područja NATURA 2000 periodički provodi Europska komisija.

Odgovornost provođenja NATURA 2000 je na svakoj državi članici EU. Prema tome, upravljanje područjima NATURA 2000 svaka država može internu riješiti po svome nahođenju.

U nas će se ova pitanja riješiti Uredbom o područjima NATURA 2000.

Prema prijedlogu područja Natura 2000 za područje Republike Hrvatske, na području Općine Sračinec postoje dva područja i to:

- a) Drava HR5000013
- b) Dravske akumulacije HR1000013

f) Osobito vrijedni predjeli – područja posebnih uvjeta korištenja

Na području Općine osnovnim Planom bili su evidentirani dijelovi prirode koji su sačuvali određen stupanj prirodnosti, izvornosti i biološke raznolikosti te se na njih također stavljalo težište zaštite.

U odnosu na definirano u osnovnom Planu osobito vrijedni predjeli na prostoru uz rijeku Dravu iz razloga što su smješteni unutar područja zaštićenih prirodnih vrijednosti, regionalnog parka **Drava – Mura**, brisani su proglašenjem istog.

Iskaz površina za posebno vrijedna i/ili osjetljiva područja i cjeline (prirodni resursi, krajobraz, prirodne i kulturno-povijesne cjeline i vrijednosti)

Zbirna tablica 3.b

Red. broj	Naziv Županije/općine/grada OPĆINA SRAČINEC	Oznaka	Ukupno (ha)	% od površine Općine	ha/stan*
2.0.	ZAŠTIĆENE CJELINE				
2.1.	Prirodna baština				
	- regionalni park	RP	1880,77	80,34	0,40
2.2.	Graditeljska baština				
	- povijesna sakralna građevina - arheološki lokalitet		- nije označeno plohom već simbolima, pa nema iskaza površine		
	Općina ukupno zaštićeno		1880,77	80,34	0,40
	Općina ukupna površina teritorija				
	PLANIRANO ZA ZAŠTITU / EVIDENTIRANO				
	Graditeljska baština				
	- povijesna sakralna građevina - arheološki lokalitet		- nije označeno plohom već simbolima, pa nema iskaza površine		
	Općina ukupna površina teritorija		2341,00		0,50

Za izračun ha/stan* uzet je broj stanovnika prema zadnjem popisu stanovništva iz 2001. godine (4.692 stanovnika).

3.4.3. Područja primjene posebnih mjera uređenja i zaštite

PODRUČJA I DIJELOVI PRIMJENE PLANSKIH MJERA ZAŠTITE

Na temelju prostorno-planskih dokumenata višeg reda, te planskih usmjerenja i određenja u ovom Planu, osnovnim Planom Općine utvrđena je potreba izrade Prostornog plana područja posebnih obilježja (PPPPO) za područje rijeke Drave.

Proglašenjem regionalnog parka Mura - Drava, a u koji ulazi i prostor Općine Sračinec uz rijeku Dravu (prostor do južne granice kanala HE sustava), štićen je prostor uz predmetne rijeke, te planska zaštita prostora u kategoriji osobito vrijedan predio – prirodni krajobraz uz Dravu (prema osnovnom Planu) postaje nevažeća kao niža kategorija zaštite, a korištenje prostora unutar parka moguća je u skladu sa smjernicama upravljanja regionalnim parkom.

Obveza izrade PPPPO-a rijeke Drave ostaje i nadalje s obzirom da je definirana Prostornim planom Varaždinske županije, kao planom višeg reda. Prostorni plan Varaždinske županije može prilikom slijedeće sveobuhvatne izmjene i dopune preispitati potrebu zadržavanja ili brisanja obvezne izrade PPPPO na tom području.

Do izrade PPPPO-a ili njegovog eventualnog brisanja, unutar granica obuhvata definiranih ovim Planom od novih namjena može se planirati korištenje prostora isključivo u svrhu rekreacije, a svaka druga planirana namjena može biti samo uvjetna.

S obzirom na novu zakonsku regulativu, izrada detaljnije prostorno-planske dokumentacija se obvezuje na slijedeći način:

- urbanistički plan uređenja (UPU) donosi se obvezno za neizgrađene dijelove građevinskog područja naselja i neizgrađena izdvojena građevinska područja izvan naselja koja su neuređena i veća od 5000 m^2 , te za dijelove područja planiranih za urbanu obnovu,

- detaljni plan uređenja (DPU) donosi se obvezno za dijelove naselja na kojima je određeno provoditi urbanu komasaciju.

Prije određivanja područja za koje treba raditi detaljniju razradu, tj. UPU, provedena je analiza ukupnog građevinskog područja i sukladno toj analizi definiran je izgrađeni dio građevinskog područja sukladno novom Zakonu, tj. na način da se kao „*izgrađeni dio građevinskog područja*“ označe i neizgrađene i neuređene čestice zemljišta do 5000 m^2 koje s izgrađenim dijelom čine prostornu cjelinu, a koje dosad nisu prikazivane unutar kontura zaposjednutog područja.

Za preostali, neizgrađeni dio građevinskog područja, tj. sve neizgrađene prostore veće od 5000 m^2 , analiziran je prostor u smislu uređenosti i opremljenosti pojedinog neizgrađenog dijela građevinskog područja, rastera parcelacije, nedostatka podataka o detaljnijim namjenama unutar rezerviranih zona, odnosa postojeće izgradnje smještene unutar većih neizgrađenih prostornih cjelina i drugo. Slijedom te analize proizašli su određeni kriteriji temeljem kojih se propisuje ili ne propisuje obveza izrade UPU-a.

UPU se ovim Planom propisuje za jednu prostornu cjelinu u slijedećim slučajevima:

- pristup/put na parcele ne postoji (prema katastarskoj podlozi)
- parcele ili skupine parcela nemaju odgovarajući raster, odnosno oblik, koji bi se jednostavnijom preparcelacijom mogao dobiti

- rezervirana zona neke namjene nema poznatog investitora/investitore, pa se slijedom toga ne zna konkretnija namjena
- rezervirana zona neke namjene ima poznatog investitora/investitore, ali je kombinacija dviju ili više različitih namjena
- postojeća izgradnja nema pristup/put (prema katastarskoj podlozi) i odgovarajući raster odnosno oblik parcele, stvarno stanje parcelacije na terenu se bitno razlikuje od katastarskog, pa je onemogućen razvoj okolnog neizgrađenog građevinskog područja
- postojeća izgradnja i pripadajuća parcelacija ne odgovara oblikom/veličinom s obzirom na planiranu namjenu.

Prilikom izrade UPU-a, potrebno je sagledati okolnu postojeću izgradnju uz i unutar obuhvata UPU-a, a obavezno izgradnju koja je na kartografskom prikazu 3.2. i 4. označena odgovarajućom oznakom.

Isto tako se smatra potrebnim UPU-om definirati mogućnost etapne realizacije (vezano uz dinamiku aktiviranja pojedinih dijelova prostora definiranih UPU-om), dinamiku zaposjedanja prostora, kao i minimalni standard infrastrukturnog opremanja, te imovinsko-pravnog sređivanja.

Ukoliko je unutar neizgrađenog dijela građevinskog područja zadovoljen uvjet pristupa/puta do parcele (prema katastarskoj podlozi), a postojeća parcelacija katastarskih parcella unutar promatranog prostora ima oblik i veličinu koja omogućava gradnju, ili je takvu moguće dobiti spajanjem ili dijeljenjem istih, odnosno jednostavnom preparcelacijom, a uz to je poznata namjena, **UPU se za takvo područje ne mora raditi.**

Na kartografskom prikazu **3.2. Uvjeti korištenja, uređenja i zaštite prostora – Područja i dijelovi primjene planskih mjera zaštite prostora** (sukladno Pravilniku) i na kartografskim prikazima br. **4. Građevinska područja naselja** (zbog jasnijeg prikaza) prikazana su neizgrađena područja koja je potrebno detaljnije razraditi urbanističkim planom uređenja. Ta područja su najmanje prostorne cjeline neizgrađenog građevinskog područja koje je potrebno razraditi UPU-om.

UPU se može raditi za jednu ili više prostornih cjelina istovremeno, kao i za cijelo naselje.

Općina će, sukladno opredjeljenjima i prioritetima, odrediti područja za koja je prioritetno potrebno izraditi UPU, kao i područja obuhvata pojedinog UPU-a putem Odluke o izradi planiranog UPU-a.

Za područja koja su definirana kao područja mješovite, pretežito stambene namjene, smatra se da postoji dovoljno slobodnog, neizgrađenog područja u naseljima (*unutar područja definiranog kao izgrađeni dio građevinskog područja i unutar područja definiranog kao neizgrađeni dio građevinskog područja bez obveze izrade UPU-a*) na kojem je moguća nova gradnja, te se slijedom toga planiraju samo dvije veće neizgrađene plohe za formiranje novih stambenih blokova za koje se obvezuje izrada UPU-a, a o hitnosti izrade kojih će se odrediti Općina.

U sklopu definiranih građevinskih područja iz osnovnog Plana, koji se preuzimaju i ovim Izmjenama i dopunama, prisutne su površinom i dimenzijama veće cjeline definirane prometnicama i postojećom obodnom izgradnjom. „Unutrašnjost“

takvih cjelina ostala je neizgrađena ili je zaposjednuta građevinama koje svojom namjenom ne odgovaraju osnovnoj namjeni predmetnog građevinskog područja. Analizirajući takve cjeline, obodno je određeno izgrađeno građevinsko područje sa prosječnom dubinom parcela od 50 (60) -70 m, a ovim Izmjenama i dopunama, ukoliko je neizgrađeno područje svojom površinom, prvenstveno dubinom, dosta to za formiranje stambenih prometnica i parcela za stambenu izgradnju, za unutarnji neizgrađeni dio takvog građevinskog područja obvezatno je donošenje UPU-a.

Općenito, izrada UPU-a predviđena je za pojedine veće (uglavnom neizgrađene) rezervirane zone namjena izdvojenih građevinskih područja izvan naselja, odnosno za građevinska područja unutar naselja u pojedinim dijelovima, te za ostale neizgrađene dijelove građevinskog područja sukladno odredbama *Zakona o prostornom uređenju i gradnji* i propisima donesenim na temelju tog Zakona.

Odredbama za provođenje određeni su slučajevi (kao iznimke) kada se neki UPU-i ne bi trebali raditi, pa bi se izdavanje propisanog dokumenta za lociranje/gradnju na područjima moglo provoditi temeljem ovog Plana.

Detaljni planovi uređenja (obaveza izrade istih, prema Zakonu, vezana je uz urbanu komasaciju), ovim se Planom ne propisuju budući se za prostor Općine ne predviđaju područja na kojima bi se provodila komasacija.

Proglašenjem zaštite za područje uz rijeke Dravu i Muru, u kategoriji regionalnog parka, za predmetno područje i sve zahvate u njemu (građevinsko područje naselja Svibovec Podravski i izdvojeno građevinsko područje izvan naselja Svibovec Podravski) potrebno je u postupku ishodenja lokacijske dozvole ishoditi i posebne uvjete zaštite prirode.

U pogledu zaštite okoliša, a vezano na ovim Izmjenama i dopunama planiranim zahvatima u prostoru, nalaže se potreba primjene dodatnih planskih mera zaštite, te je u tom smislu sukladno propisima potrebno provesti procjenu utjecaja zahvata na okoliš. Sukladno važećim propisima definirani su zahvati za koje je obvezna procjena utjecaja zahvata na okoliš, kao i oni zahvati za koje se provodi ocjena o potrebi procjene utjecaja zahvata na okoliš od strane nadležnog Ministarstva ili nadležnog upravnog tijela u Županiji.

Kako je obaveza izrade procjene utjecaja zahvata na okoliš, kao i ocjena o potrebi procjene istog vezana uz veličine i kapacitete određenih sadržaja ili vrste građevina/postrojenja, takvi planirani zahvati se prema ovim Izmjenama i dopunama mogu odnositi na neke infrastrukturne građevine, pojedine građevine za intenzivan uzgoj životinja, eksploatacije mineralnih sirovina, mineralne ili termalne vode i vode za piće, kao i na pojedine sadržaje gospodarske namjene, sportsko-rekreativne namjene, ali i druge zahvate o kojima za sad nema saznanja, a koji podliježu kriterijima iz posebnih propisa.

3.5. Noveliranje i novo planiranje infrastrukture

Komunalna infrastruktura, koja je na razini osnovnog prostornog plana definirana kao osnovna, uglavnom udovoljava potrebama koje proizlaze iz planiranih intervencija i proširenja građevinskog područja temeljem izmjena i dopuna PPUO-a.

Kod većih formiranja novih građevinskih područja, detaljnijom dokumentacijom i projektima komunalnih subjekata izvršit će se razrada, planiranje i projektiranje potrebne infrastrukture, ovisno o konkretnijim namjenama u prostoru.

3.5.1. Prometni infrastrukturni sustav

Cestovni promet

Postojeće stanje

Područjem Općine prolazi državna cesta D2: Dubrava Križovljanska - Varaždin - Virovitica, koja je prema Programu radova Betterment II obnovljena i rekonstruirana, čime je uz izgradnju biciklističkih i pješačkih staza podignuta kvaliteta i donekle su unaprijeđeni prometno-tehnički i sigurnosni elementi za sudionike u prometu.

Naime, ovaj tako važan državni cestovni koridor prolazi kroz središnji, gusto naseljeni prostor naselja i za isti nije moguće ispoštivati važeću zakonsku regulativu u smislu zaštitnog pojasa uz državnu cestu koji bi trebao iznositi 25 m.

Od drugih javnih cesta područjem Općine prolaze još dvije županijske ceste i to:

- Ž 2037: Svibovec Podravski - Sračinec (D2)
- Ž 2101: Lepoglava (D 508) - Bedenec - Jerovec - Donje Ladanje - Nova Ves Petrijanečka - Varaždin (Ž 2251)

Planirano stanje

Obzirom da su radovi prema Programu radova Betterment II za državnu cestu D2 na području Općine Sračinec izvršeni, za istu se ne predviđaju radovi rekonstrukcije, kao ni bilo kakve projektne aktivnosti.

Prema Prostornom planu Varaždinske županije, kao plansko usmjerjenje za razvitak i unapređenje prometnog sustava na županijskoj razini, i od interesa za Županiju, navodi se projektiranje i dinamička razrada, te postupna realizacija Podravske brze ceste (hrvatsko-slovenska granica - Varaždin - Koprivnica - Osijek - istočna Europa). Trasa Podravske brze ceste, Sektor: granica Republike Slovenije - Varaždin - Virovitica, planira se u dijelu južno od dovodnog kanala HE Drava, te je za istu potrebno i ovim Izmjenama i dopunama čuvati koridor u širini od 150 m.

Za predmetnu prometnicu izrađena je *Građevinsko-tehnička studija* prema kojoj se planirana trasa ucrtava u odgovarajuće kartografske prikaze ovih Izmjena i dopuna.

U cilju zaštite javnih cesta potrebno je poštivati zaštitni pojaz uz ceste sukladno važećoj zakonskoj regulativi.

Zaštitni pojaz javne ceste mjeri se od vanjskog ruba zemljишnog pojasa. Prema trenutno važećoj regulativi zaštitni pojaz javne ceste je u pravilu sa svake strane javne ceste i širok je:

- za državne ceste 25 m,
- za županijske ceste 15 m,

– za lokalne ceste 10 m.

Ukoliko se planira građenje objekata i instalacija na javnoj cesti ili unutar zaštitnog pojasa javne ceste, potrebno je prethodno zatražiti uvjete/suglasnost nadležne službe, a u ovisnosti o kategoriji javne ceste.

Na javnim cestama i zaštitnom pojasu uz javnu cestu nije dopušteno postavljanje reklame na mjestima na kojima bi zbog svog sadržaja, položaja, te odnosa prema javnoj cesti reklama ugrožavala sigurnost prometa.

Javne telekomunikacije

Postojeće stanje

Prema podacima dobivenim od *HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Sektor za planiranje i razvoj pristupne mreže*, na području Općine Sračinec, od izrade i donošenja osnovnog PPUO-a nije bilo intenzivne izgradnje telekomunikacijske infrastrukture, pa se podaci o telekomunikacijskoj infrastrukturi koji su sadržani u osnovnom Planu mogu koristiti i u ovim Izmjenama i dopunama.

Osnovnim planom bila je obrađena samo fiksna telekomunikacijska infrastruktura, odnosno udaljeni pretplatnički stupnjevi i odgovarajući svjetlovodni kabeli, dok se nije obradilo stanje električnih pokretnih komunikacija.

Planirano stanje

Vezano na infrastrukturu električnih pokretnih komunikacija u prostoru, lokacije za osnovne postaje ne ucrtavaju se u prostorne planove užeg reda od prostornog plana županije. Planiranje i realizacija te vrste infrastrukture za JLS s područja Varaždinske županije, pa tako i za Općinu Sračinec, provodi se temeljem Izmjena i dopuna 2 Prostornog plana Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 16/09.).

Tim Izmjenama i dopunama planirana je mreža samostojećih antenskih stupova, temeljem posebne Upute Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (klasa: 350-01/08-02/643, urbroj: 531-01-08-3 od 19. studenog 2008.) i u skladu sa Zakonom o električnim komunikacijama („Narodne novine“, br.73/08.). Kartografski prikaz br.: 2.1. *Električka telekomunikacijska infrastruktura*, gore navedenog plana, prikazuje aktivne lokacije i planirane zone postave promjera od 1000 m do 3000 m. Unutar planiranih zona moguća je postava antenskih stupova sukladno odredbama za provođenje predmetnog plana, s time da će konkretne lokacije biti utvrđene u postupku ishođenja lokacijske dozvole. Zone/područja za smještaj samostojećih antenskih stupova uskladene su na razini Države s tijelima nadležnim za zaštitu prirode i zaštitu kulturnih dobara.

Antenski prihvati ne mogu se postavljati na škole, dječje vrtiće, bolnice i građevine sličnih sadržaja, kao i na druge građevine koje su bliže od 50 m od tih građevina. Njihovo postavljanje u prostor provodi se također u skladu s planom višeg reda.

Na području Općine Sračinec ne postoji niti jedna aktivna lokacija električne komunikacijske infrastrukture, dok se postava antenskog prihvata može planirati unutar kruga - planirane zone promjera 2000 m, u zapadnom dijelu naselja Sračinec.

3.5.2. Energetski sustav

Elektroopskrba

Postojeće stanje

Osnovnim planom konstatirano je da su oba naselja Općine, odnosno cjelokupno područje Općine Sračinec, opskrbljeni električnom energijom.

Od građevina infrastrukture elektroopskrbe, na području Općine postoje:

- postrojenje/brana HE Varaždin,
- dalekovodi 110 kV,
- vodovi 20 kV
- trafostanice TS 12(24) kV.

Konstatirano je da na pojedinim niskonaponskim linijama, osobito za naselje Svibovec Podravski, zbog dotrajalosti mreže dolazi do padova napona.

Osnovnim planom, kroz tekstualni dio, planirana je rekonstrukcija niskonaponske mreže i izgradnja odgovarajućeg broja TS 12(24)/0,4 kV uz rekonstrukciju postojećih TS.

Broj i orijentacione lokacije novih TS, kao ni dijelovi niskonaponske mreže potrebni za rekonstrukciju nisu označeni u kartografskom dijelu (prikaz br. 2.a.: *Pošta i telekomunikacije, energetski sustav*), tako da se prema osnovnom Planu može reći da zapravo njime nije bila planirana izgradnja bilo kakvih novih građevina elektroopskrbe, kao ni bilo kakva rekonstrukcija iste.

U periodu od donošenja osnovnog Plana izrađene su dvije TS u naselju Sračinec, jedna za potrebe poslovne zone pod nazivom *Sračinec poslovna zona*, a druga za potrebe novog stambenog naselja pod nazivom *Sračinec zona Gaj*.

Planirano stanje

Uslijed proširenja građevinskog područja oba naselja i formiranja novih većih, što stambenih, a što gospodarskih zona, ukazuje se na potrebu izgradnje novih TS-a na području Općine. Lokacije i broj novih TS-a nisu prikazane u kartografskom dijelu, već će se određivati kroz razradu predmetnih prostora u planovima nižeg reda, budući je za svako veće proširenje i formiranje zona rezervirane namjene potrebna izrada UPU-a.

Plinoopskrba

U periodu od donošenja osnovnog Plana nije došlo do izgradnje novih građevina, kao ni do iskazivanja potrebe za planiranjem novih.

3.5.3. Vodnogospodarski sustav

Vodoopskrba

Postojeće stanje

Za područje Varaždinske županije još 1997. godine izrađen je Vodoopskrbni plan u svrhu cjelokupnog razvoja vodoopskrbe na cijelom području Županije. Područje Županije, u tu svrhu, podijeljeno je u četiri vodoopskrbna područja, odnosno četiri vodoopskrbne zone.

Područje Općine Sračinec nalazi se u Primarnoj vodoopskrbnoj zoni (zoni „A“).

Predmetna zona središnja je zona koja obuhvaća nizinsko područje dravske doline i predstavlja osnovicu cjelokupnog regionalnog vodovoda „Varaždin“, budući se na području ove zone nalaze praktički sva izvorišta. Granica zone „A“ povezuje se uz područje koje je moguće opskrbiti gravitacijom, promatrano s obzirom na položaj glavnog vodospremnika „Doljan“ koji predstavlja centralni objekt ove zone. Zona „A“ obuhvaća cijelo područje Općine Sračinec, Grad Varaždin i Općinu Trnovec Bartolovečki, te područje još 10 općina u većem ili manjem njihovom dijelu.

Sama zona podijeljena je u četiri podzone.

Općina Sračinec nalazi se u zapadnom području koje obuhvaća područje od grada Varaždina do krajnjih granica moguće gravitacijske vodoopskrbe.

Za vodoopskrbu zone koristi se voda iz crpilišta „Vinokovščak“, „Bartolovec“ i „Varaždin“.

Planirano stanje

Budući je osnovna infrastruktura vodoopskrbe u cijelosti izvedena, ovim Izmjenama i dopunama ukazuje se na potrebu izgradnje samo ostalih vodoopskrbnih cjevovoda – uličnih priključaka za potrebe novih građevinskih područja.

Odvodnja

Općenito

PPŽ-om je predviđeno da se na razini Županije, za JLS-ove i pojedinačne subjekte s vodonosnog područja, prioritetno rješi zaštita ležišta podzemne pitke vode izgradnjom sustava odvodnje, zabranom odlaganja otpada i sprječavanjem prekomjerne upotrebe zaštitnih sredstava u poljoprivredi.

Kako se cijelo područje Općine Sračinec nalazi na vodonosnom području, PPŽ-om naselje Svibovec Podravski ulazi u prioritetna naselja, a naselje Sračinec u prsten naselja zajedno s naseljima Petrijanec, Vinica, Ladanje, Vidovec i Nedjeljanec za koncepcijsko rješenje odvodnje i zbrinjavanje otpadnih voda gospodarskih subjekata unutar i izvan naselja, a posebice farmi na području vodonosnika.

Prema još važećoj Odluci o zaštitnim mjerama i određivanju zona sanitарне zaštite crpilišta „Vinokovščak“ vodovoda Varaždin, naselje Svibovec Podravski nalazi se unutar IIIIB zone u kojoj je zabranjeno upuštanje otpadnih voda u tlo.

U tijeku je postupak donošenja nove Odluke o zaštiti izvorišta Varaždin, Bartolovec i Vinokovščak, prema Prijedlogu koje bi se trebala uvesti jedinstvena III zona zaštite za sva tri izvorišta, a Općina Sračinec nalazila bi se unutar jedinstvene III zone zaštite.

U periodu do usvajanja koncepta rješenja odvodnje za područje cijele Županije pojedine JLS izrađivale su dokumentaciju za pojedinačno rješavanje problematike odvodnje otpadnih voda. Tako je u periodu do 2007. godine Općina Sračinec dala izraditi sljedeće projekte:

- Idejno rješenje odvodnje otpadnih voda za naselje Svibovec, kao tehničko rješenje za odvodnju i pročišćavanje otpadnih voda Općine Sračinec, iz 1998., Varkom
- Idejni projekt kanalizacijske mreže naselja Sračinec, iz 1999., AT Consult
- Idejni projekt iz 2003.

Idejnim projektom kanalizacijske mreže naselja Sračinec iz 1999., rješenje odvodnje oborinskih i sanitarno-fekalnih otpadnih voda iz domaćinstava i predviđenih industrijskih pogona predviđeno je izvedbom mješovitog sistema kanalizacije, te upuštanjem u recipijente preko preljeva i uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Kao recipijent otpadnih voda predviđen je odvodni kanal HE Varaždin, koji odvodi vodu od strojarnice HE do mjesta restitucije sa rijekom Dravom.

Za oborinske vode intenziteta većeg od kritičnog intenziteta predviđeno je da se neposredno preko objekta za rasterećenje upuštaju u recipijent. Sanitarno-fekalne otpadne vode i oborinske vode intenziteta manjeg od kritičnog upuštale bi se u recipijent samo preko uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

No, Idejnim projektom kanalizacije Općine Sračinec dane su dvije osnovne varijante rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda. Prva je pretpostavljala izgradnju vlastitog uređaja za pročišćavanje otpadnih voda dok se druga bazirala na transportu otpadnih voda sjevernim kanalizacijskim kolektorom grada Varaždina i obradom istih na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda grada Varaždina.

Odvodnja područja Općine Sračinec prema Idejnom projektu iz 2003. godine predviđa mješoviti i razdjelnji sustav. Mješovitim sustavom kanalizacije odvodnja se rješava na području s kojeg je moguće gravitacijsko otjecanje, u što spada kanalizacijska mreža naselja Svibovec Podravski i Sračinec.

Mješovite otpadne vode s područja naselja Svibovec Podravski rasterećuju se putem retencijsko - preljevne građevine, a dvostruka sušna protoka transportira se precrpnom stanicom i tlačnim cjevovodom u kanalizacijsku mrežu naselja Sračinec.

Osnovni Plan iz 2005. godine kao polaznu točku za rješavanje odvodnje uzima Idejni projekt kanalizacijske mreže naselja Sračinec iz 1999. godine, uz napomenu da eventualnu izgradnju zasebnih pročistača otpadnih voda treba razmotriti po izradi plana odvodnje Varaždinske županije, tako da su u kartografskom dijelu osnovnog Plana planirana dva uređaja za pročišćavanje otpadnih voda.

Za područje Varaždinske županije 2007. godine izrađena je **Studija zaštite voda** kao konceptijska osnova za sustavno provođenje zaštite voda, odnosno provođenje odvodnje i pročišćavanje otpadnih voda svih gradova i općina na području Županije.

Za područje Županije **Studijom** je, generalno za sve novo planirane sustave u naseljima ruralnog tipa, predviđen razdjelnji sustav (*jednom mrežom kanala se odvode oborinske vode, a drugom sanitарне i tehnoške vode*), odnosno djelomično razdjelnji sustav odvodnje (*mrežom kanala se odvode samo sanitарне i tehnoške vode, dok se oborinske vode odvode uz korištenje rigola i otvorenih jaraka*), dok se na području gradova, gdje već postoji potpuno ili je djelomično izgrađena mješovita kanalizacija (*sanitarne, tehnoške i oborinske vode odvode se zajedno istom mrežom kanala*) predlaže istu i zadržati.

Studija se veže na postojeća predložena rješenja i preporučuje izraditi više faze projektne dokumentacije za svaki sustav odvodnje zasebno, imajući u vidu veličinu naselja, topografske, geografske, urbanističke, hidrografske, geološke i demografske uvjete, prilikom čega će se odabrati i optimalan sustav odvodnje (ne isključuje se primjena nekih drugih načina odvodnje u odnosu na predloženi).

Sukladno preporuci iz Studije, na području Županije se prvo predviđa izgraditi sustave odvodnje veće od 500 ES (58 sustava odvodnje za 176.560 stanovnika), a kasnije (ovisno o finansijskim prilikama) se ostavlja mogućnost realizacije i onih manjih od 500 ES. Planirano opterećenje u ES predviđeno je za kraj planskog razdoblja (2030. g.) i uključuje opterećenje od stanovništva i gospodarstva.

Općina Sračinec nalazi se u slivu Drave i navedenom *Studijom zaštite voda* odvodnja otpadnih voda s njenog područja obrađena je u sklopu **koncepcijskog rješenja odvodnje i pročišćavanja otpadnih voda naselja na slivu Drave**.

Prema toj koncepciji odvodnja gravitirajućih perifernih naselja grada Varaždina, u koje spadaju i naselja Općine Sračinec (i Petrijanec), nadovezuje se na mješoviti sustav odvodnje otpadnih voda grada Varaždina, odnosno mješoviti sustav najzapadnijeg gradskog naselja Hrašćica.

Mješoviti sustav odvodnje predstavlja se u obliku kojim se jednom mrežom kanala i kolektora odvode sve tri vrste otpadnih voda (sanitarne, tehnološke i oborinske). Ovaj se sustav s obzirom na ekonomičnost pogona obično povezuje uz primjenu rasterećenja mješovitih voda kišnog razdoblja, sve u skladu s raspoloživim prijemnicima koji postoje na tom području i s kriterijima koji se odnose na zaštitu voda prijamnika od disponiranih, odnosno rasterećenih voda.

Glavne građevine ovog podsustava su već izgrađene (glavni kolektor od Petrijanca do Hrašćice, rasteretna građevina, precrpna stranica „Sračinec“ i tlačni cjevovod od sjevernog kolektora), a preostaje izgradnja kanalizacijskih mreža pojedinih naselja.

Za potrebe rasterećivanja i transport otpadnih voda u sjeverni kanalizacijski kolektor Varaždin, te dalje na centralni uređaj za pročišćavanje otpadnih voda grada Varaždina, predviđene su zajedničke građevine na području Općine Sračinec na lokaciji nizvodno od strojarnice HE "Varaždin".

Ovim Izmjenama i dopunama PPUO-a napušta se varijanta rješavanja odvodnje Općine putem uređaja za pročišćavanje otpadnih voda na području same Općine i u kartografski dio Plana ugrađuje se rješenje koje se bazira na transportu otpadnih voda sjevernim kanalizacijskim kolektorm grada Varaždina i obradom istih na uređaju za pročišćavanje otpadnih voda grada Varaždina.

Time je preuzeto drugo varijantno rješenje iz Idejnog projekta kanalizacije Općine Sračinec (iz 1999. godine), odnosno usklađenje sa rješenjem iz *Studije zaštite voda Varaždinske županije*.

Od izvedenih građevina na području Općine, u naselju Sračinec uz južnu granicu sa naseljem Hrašćica, postoji crpna stanica i kišni preljev, dok se još po dvije takve građevine planiraju i to jedna u sjevernom dijelu naselja Sračinec, a druga u južnom dijelu naselja Svibovec Podravski.

Uređenje vodotoka i voda

Radi potrebe pristupa vodotocima uz sve vodotoke treba predvidjeti zakonom propisan inundacijski prostor koji služi za pristup do vodotoka radi eventualno potrebnih zahvata održavanja ili slično.

Na području Općine utvrđeni su slijedeći inundacijski pojasevi:

- uz lijevi i desni odvodni i dovodni kanal HE Varaždin
- nasip: Varaždin-Svibovec-Družbinac koji je realiziran u jednom dijelu i za koji je donijeta Odluka Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva (klasa:UP/II 034-01/06-01/0024, urbroj: 525-10/6-18-06/0002 od 13.02.2006. god.) kojom se određuje vanjska granica uređenog inundacijskog pojasa uz lijevu i desnu obalu rijeke Drave na potezu od rkm 295+900 do rkm 298+950 na području k.o. Sračinec
- inundacijski pojas desne i lijeve obale rijeke Drave od rkm 284+500 do rkm 295+900 na području k.o. Varaždin koji je utvrđen Odlukom Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (klasa: UPI/II 034-01/08-01/0049, urbroj: 538-10/1-6-58-08/0002 od 02. travnja 2008. godine)

3.6. Noveliranje i novo planiranje gospodarenja otpadom

Postojeće stanje

Gospodarenje otpadom jedan je od značajnijih problema zaštite okoliša u Županiji. Na razini Županije i šire regije, provode se aktivnosti na iznalaženju optimalnog i najprihvatljivijeg rješenja vezano za izbor tehnološkog postupka gospodarenja otpadom.

Za potrebe zbrinjavanja otpada na području Varaždinske županije prvotno je izrađena *Studija izbora lokacija odlagališta otpada na području Varaždinske županije* (1994. god.) kojom su naznačeni potencijalni prostori za moguće lociranje odlagališta za zbrinjavanje komunalnog otpada. Studijom je bilo predloženo 8 potencijalnih lokacija s krajnjim ciljem da se na jednoj od njih u budućnosti cijelovito riješi problem zbrinjavanja komunalnog i neopasnog tehnološkog otpada.

Prema *Studiji izbora lokacija odlagališta otpada na području Varaždinske županije* i PPŽ-u, na području Općine Sračinec nije bila predviđena niti jedna od potencijalnih lokacija za zbrinjavanje otpada.

U međuvremenu, od donošenja osnovnog Prostornog plana uređenja Općine Sračinec, donesen je velik broj dokumenata i zakonske regulative koja regulira gospodarenje otpadom na državnom i županijskom nivou, kao i promjena prostorno-planskih dokumenata na županijskom nivou vezanih uz gospodarenje otpadom.

Na državnom nivou donijeta je *Strategija gospodarenja otpadom* („Narodne novine“, br. 130/05.) i *Plan gospodarenja otpadom Republike Hrvatske za razdoblje 2007.-2015.* („Narodne novine“, br. 85/07.), a na županijskom nivou donesena je *Strategija gospodarenja otpadom* (2006. god.) i *Plan gospodarenja otpadom Varaždinske županije za razdoblje 2008.-2015.* („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 9/08.).

Donesen je novi Zakon o otpadu 2004. godine s (s izmjenama i dopunama) kao i niz novih podzakonskih propisa koji reguliraju postupanje s pojedinim vrstama otpada.

U cilju osiguranja lokacija za građevine/sadržaje predviđene navedenim dokumentima i propisima, izrađena je Izmjena i dopuna PPŽ-a Varaždinske županije („Službeni vjesnik Varaždinske županije“, br. 29/06.), kojom se lokacija Motičnjak u Varaždinu definira kao *lokacija centra za gospodarenje otpadom* za područje Varaždinske županije s mogućnošću udruživanja i s drugim županijama. Sukladno Izmjenama i dopunama Prostornog plana Varaždinske županije iz 2006. g., druge potencijalne lokacije planirane osnovnim Planom, mogu se brisati.

Paralelno s navedenim aktivnostima oko definiranja lokacije centra za gospodarenje otpadom na području Varaždinske županije, na području Koprivničko-križevačke županije putem Izmjene i dopune Prostornog plana uređenja Koprivničko-križevačke županije („Službeni glasnik Koprivničko-križevačke županije“, br. 8/07.) definirana je lokacija za smještaj *regionalnog centra za gospodarenje otpadom* za područje sjeverozapadne Hrvatske (odnosi se na područje četiri susjedne županije: Krapinsko-zagorsku, Međimursku, Varaždinsku i Koprivničko-križevačku županiju) na lokaciji Piškornica u Općini Koprivnički Ivanec s nekoliko pretovarnih stanica. Prema navedenom u tom Planu, postojeće lokalne deponije koje se koriste do uspostave regionalnog centra za gospodarenje otpadom su potencijalne lokacije za smještaj drugih sadržaja za zbrinjavanje otpada (sve metode obrade/oporabe otpada, skladišta otpada, pretovarne stanice, prikupljališta otpada, sortirnice, kompostane, reciklažna dvorišta i sl.).

Donošenjem navedenih izmjena i dopuna prostornih planova za područje Varaždinske županije i Koprivničko-križevačke županije, a sukladno predviđenim lokacijama za županijski/regionalni centar za gospodarenje otpadom, gospodarenje otpadom za područje Varaždinske županije moguće je riješiti varijantno, bilo putem regionalnog ili županijskog centra za gospodarenje.

Sukladno konačnim županijskim opredjeljenjima o odabiru načina gospodarenja otpadom (putem regionalnog ili županijskog centra za gospodarenje), Općina će se na odgovarajući način uključiti u sustav gospodarenja otpadom i izvršiti potrebna usklađenja u cilju provedbe Strategije i Plana gospodarenja otpadom.

Prema aktualnom Planu gospodarenja otpadom Varaždinske županije definirana su opredjeljenja o cijelovitom županijskom sustavu gospodarenja otpadom koji uključuje županijski centar gospodarenja otpadom na lokaciji Motičnjak u Gradu Varaždinu, te uz pretovarnu stanicu u okviru županijskog centra u Gradu Varaždinu još 3 pretovarne stanice (u Ludbregu, Novom Marofu i Ivancu), kao i odgovarajući broj reciklažnih dvorišta.

Na razini Županije provode se aktivnosti iznalaženja optimalnog i najprihvatljivijeg rješenja vezano za izbor tehnološkog postupka gospodarenja otpadom u okviru županijskog centra za gospodarenje otpadom.

Sukladno novoj zakonskoj regulativi, na području Općine potrebno je osigurati najmanje po jednu lokaciju za gospodarenje komunalnim otpadom i zasebno građevinskim otpadom, odnosno treba osigurati lokacije reciklažnih dvorišta putem kojih će se preuzimati komunalni i građevinski otpad sa područja Općine.

Naime, građevinski otpad ne smije se odložiti na mjestu nastanka, niti na lokaciji koja za to nije predviđena, već se mora povjeriti ovlaštenoj osobi.

Posjednik otpada koji je izvođač radova na građevini može na gradilištu taj otpad uporabiti u uređajima za materijalnu uporabu otpada, u okviru registrirane djelatnosti i odgovarajuće dozvole za gospodarenje otpadom.

Prema zakonskoj regulativi, Županija je odgovorna za gospodarenje svim vrstama otpada (osim opasnog otpada i za termičku obradu otpada). Županija je dužna na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjer za gospodarenje otpadom i u provedbi mjer surađivati s jedinicama lokalne samouprave.

Jedinice lokalne samouprave dužne su na svom području osigurati uvjete i provedbu propisanih mjer za gospodarenje komunalnim otpadom, međusobno surađivati, te uz koordinaciju Županije osigurati provedbu propisanih mjer za odvojeno prikupljanje otpada.

Do realizacije gospodarenja otpadom sukladno planiranom kroz navedene dokumente, na području Općine Sračinec će se i nadalje provoditi organizirano prikupljanje i odvoz komunalnog i glomaznog otpada.

Odabrani koncesionar za skupljanje i odvoz otpada na području Općine Sračinec je *Babić d.o.o.*. Otpad se prikuplja putem kanti i vreća, a staklo u zasebne kontejnere. Prikupljeni komunalni otpad odvozi se na odlagalište Vratno Gornje koje se nalazi na području Općine Cestica.

Unatoč funkcionalno uspostavljenom sustavu organiziranog skupljanja i odvoza otpada, u Općini Sračinec utvrđeni su prostori onečišćeni otpadom, odnosno divlja odlagališta. Na divljim odlagalištima pomiješan je glomazni i inertni građevinski otpad, ali i komunalni otpad. U odloženom otpadu, a posebice među komunalnim otpadom iz domaćinstava nalazi se veliki broj predmeta čiji pojedini sastojci ili ostaci čine opasni otpad (baterije, ambalaža ulja, ostaci boja, lakova, mineralnih gnojiva, sredstava za zaštitu bilja, lijekovi i dr.).

U proteklom periodu Općina je provodila akcije sanacije divljih odlagališta u suradnji s tvrtkom *Babić d.o.o.*

Planirano stanje

Do trenutka uspostave županijskog ili regionalnog centra za gospodarenje otpadom, zbrinjavanje otpada s područja Općine će se provoditi sukladno ugovornim, sporazumnim i drugim obvezujućim dokumentima.

Ukoliko će se zbrinjavanje otpada s područja Općine rješavati uspostavom **Županijskog centra za gospodarenje otpadom**, prema kojem se smještaj centra za gospodarenje otpadom predviđa na lokaciji Motičnjak na području Grada Varaždina, na području Općine Sračinec, treba osigurati ***reciklažno dvorište za odvojeno prikupljanje otpada u gospodarenju komunalnim otpadom***.

Lokacija reciklažnog dvorišta za komunalni otpad planira se na području naselja Sračinec, jugozapadno od eksplotacijskog polja „Turnišće“.

Ovim Izmjenama i dopunama planira se lokacija reciklažnog dvorišta za građevni otpad u naselju Sračinec, jugozapadno od eksplotacijskog polja „Turnišće“.

U sklopu reciklažnog dvorišta za građevni otpad može se razvrstavati i privremeno skladišti građevni otpad sa područja Općine, s ciljem da se na toj lokaciji osigura njegovo preuzimanje, te od strane ovlaštenih osoba postupa s njime sukladno propisima.

Reciklažno dvorište za komunalni otpad i reciklažno dvorište za građevinski otpad smještavaju se jedno uz drugo u sklopu površine koja je ovim Izmjenama i dopunama definirana kao izgrađena struktura izvan građevinskog područja za potrebe reciklažnog dvorišta. Reciklažna dvorišta potrebno je organizirati u skladu sa zakonskom regulativom.

Prema propisima o otpadu, smještavanje građevina za gospodarenje otpadom može se organizirati i u izdvojenom građevinskom području izvan naselja u zoni rezerviranoj za gospodarsku namjenu.

Ukoliko će se zbrinjavanje otpada s područja Općine rješavati uspostavom **Regionalnog centra za gospodarenje otpadom**, na lokaciji *Piškornica u Općini Koprivnički Ivanec u Koprivničko-križevačkoj županiji*, bit će potrebno predvidjeti, na području naše Županije, nekoliko pretovarnih stanica i drugih sadržaja za zbrinjavanje otpada.

Prema Planu gospodarenja otpadom Varaždinske županije, ni pretovarna stanica ni drugi potrebni sadržaji za zbrinjavanje otpada nisu predviđeni na području Općine Sračinec.

Ukoliko će uslijed promjene propisa o otpadu doći do promjene županijskih dokumenata o postupanju s otpadom (Strategija ili Plan gospodarenja otpadom Varaždinske županije) koristit će se rješenja iz izmijenjenog dokumenta. U slučaju definiranja nekih dodatnih lokacija za gospodarenje otpadom na području Općine Sračinec koje nisu ovim Prostornim planom predviđene, bit će potrebno iste unijeti u Prostorni plan kroz nove izmjene i dopune ovog prostorno-planskog dokumenta.

Sukladno odredbama Zakona o otpadu, Općina je odgovoran za gospodarenje komunalnim otpadom. Općinsko vijeće, dužno je na svom području osigurati uvjete i propisati mjere za gospodarenje komunalnim otpadom.

Sukladno tome na području Općine potrebno je:

- odrediti lokaciju reciklažnog dvorišta za komunalni otpad
- provoditi skupljanje i odvajanje opasnih komponenti iz komunalnog otpada: izdvojeno prikupljanje baterija, starih lijekova, ambalaže od insekticida, pesticida i ostalu ambalažu koja ima karakter opasnog otpada,
- poticati odvojeno skupljanje korisnih komponenti otpada (stakla, papira, plastike i metala) od ostalog dijela komunalnog otpada postavljanjem tzv. "zelenih otoka" za prikupljanje sekundarnih sirovina,
- utvrditi dinamiku i lokacije po naseljima (zeleni otoci) za skupljanje i odvoženje korisnih komponenti komunalnog otpada, a također i dinamiku skupljanja glomaznog otpada,
- poticati individualno skupljanje i kompostiranje biološkog otpada na vlastitom zemljишtu, te njegovo vraćanje u proizvodni ciklus.

Do uspostave pretpostavki za izdvojeno skupljanje otpada, otpad će se skupljati bez razvrstavanja i odvoziti dva puta mjesечно, a glomazni otpad dva puta godišnje.

Općina će i nadalje provoditi aktivnosti na sanaciji divljih odlagališta i površina onečišćenih otpadom. Sanacija za postojeća divlja odlagališta izvršit će se prema slijedećim radovima: sortiranje, razdvajanje, ručni i strojni utovar otpada, odvoz na odlagalište i zbrinjavanje otpada, te utovar, prijevoz i zbrinjavanje glomaznog otpada, metalnog otpada i bijele tehnike.